

MOKSLAS MENAS LITERATŪRA

GIMTOJI KALBA IR TAUTOS GYVYBĖ

ST. BARZDUKAS

Emigracijoje neretai tenka su-
tikti lietuvių, kurie reiskia pažiū-
rą, kad mūsų kalba čia jau esan-
ti daugiau nebereikalinga, nes ją
mums galinti atstoti kalba to
krašto, kuriame gyvename. Tai-
gi Amerikoje reikia vartoti tik
anglų kalbą. Tie lietuviai, kurie
yra atsidiūrę Prancūzijoje, pagal
juos turėtų kalbėti turbūt tik
prancūziškai, Vokietijoje — vokiš-
kai, Lenkijoje — lenkiškai, Šve-
dijoje — švediškai ir t.t.

Šitokią pažiūrą reiskia ne tik
tie paprasti žmoneliai, kurių tau-
tinei sąmonei nebuvo lemta pa-
busti, bet vienas kitas ir vadinamasis
lietuvis inteligentas. Dėl
to reikia visai rimtai susimąstyti,
nes to paties juk siekia ir mūsų
priešai. Ir jie nori, kad mes tik
ko greičiau savo kalbos, taigi ir
tautybės išsivadėtume. Todėl ru-
sus caras mums ir spaudė buvo
uždraudęs, todėl vokiečių kaizeris
lietuvių kalbą buvo išgijęs
iš mokyklų ir apskritai viešojo
gyvenimo, todėl komunistai da-
bar masiškai tremia iš Lietuvos
susipratusių lietuvių į Sibirą iš-
mirti...

Priešų siekiamai mums aiškūs:
jie nori išnaikinti lietuvių tau-
tą. Bet kaip reikia suprasti pa-
čių lietuvių neigiamą nusistatymą
savo kalbai ir tautai? Ar ir
jie norėtų savo tautos išnyki-
mo?!

Tokia mintis sunkiai galvoje
išsitenka. Ji kankina, ji kaip ak-
muo prisilėgia širdį. Priešai ligi
šiol nepajėgė mūsų tautos pa-
laužti, tad negi patys turime sau
duobę išsikasti?!

Todėl ir iškyla klausimas: *argi
iš tikro mums reikia savos kalbos
išsivadėti?*

Tauta Ir Kalba

Tauta nėra žmogaus prasima-
nymas. Juo labiau ji nėra žmo-
gaus padaras. Tautos pasauly at-
sirado veikiant tam tikroms sąly-
goms. Esama trijų tautų atsiradi-
mo veiksnių: rasės, gyvenamo-
sios aplinkos (teritorijos) ir isto-
rinio likimo.

Tautą visų pirma sudaro vieno
kraujo žmonės, gyveną vienoje te-
ritorijoje. Atskirai išsimeję žmo-
nės, nors būtų ir tos pačios ra-
sės, tautos niekada nesukurs.
Tautai išsivystyti yra reikalingas
bendruomeninis gyvenimas: ben-
dri žygiai, bendri siekiai, bendri
vargai ir džiaugsmai. Visa tai
yra vienodas istorinis likimas.
Rasė yra kraujo veiksnys, teri-
torija yra erdvės veiksnys ir isto-
rinis likimas yra laiko veiksnys.

Visi šie trys veiksniai, kartu
veikdami, suformuoja tautą kaip
vienalytį organizmą. Rasė ir teri-
torija išvysto fizinės tautos
ypatybes, o istorinis likimas su-
kuria dvasinį tautos pavaldą —
sukuria tautą kaip kultūrinį vie-
netą su savo kalba ir literatūra,
su savu mokslu ir menu ir kt.
„Tauta, sako žinomas pedago-
gas Fr. W. Foersteris, yra dvasi-
nųjų jėgų srovė, iš praeities per
dabartį slenkanti į ateitį“. Ši-
tos dvasinės jėgos kiekvienoje
tautoje savaip reiskiasi ir kartu
su fizinėmis ypatybėmis sudaro
kiekvienos tautos tautinę indivi-
dualybę — tautinį būdą, tautinį
savitumą.

Vienas iš ryškiausių tautinės
individualybės bruožų yra tauti-
nė kalba.

Kalba Kaip Susižinojimo
Priemonė

Tautą sudaro atskiri žmonės.
Jie turi daugybę tarpusavio rei-
kalų. Organizatos tautos gyve-
nimas šitų reikalų skaičių dar
daugiau padidina. Kad jie galė-
tų būti tenkinami, reikalingos
tam tikros institucijos — kaimas,
valstys, apskritys, pagaliau ir
valstybė. Religinio tautos gyve-
nimo organizacija reiskiasi para-
pija, vyskupija... Bet ir valsty-
bės negali gyventi visai uždaro
gyvenimo — ir joms yra įvai-
riausių tarpusavio reikalų. Čia
visur žmonės tarpusavio susi-
žinojimo priemone vartoja kalbą —
tautos gyvenimo ribose savo tau-
tinę kalbą, o už savo tautos ribų
— kurią nors sutartą tarptauti-
nę kalbą.

Mums, lietuviams, tokia tarp-
savio susižinojimo priemonė yra
mūsų gimtoji lietuvių kalba. Ją
mes vartojame savo namuose, šei-
mose, ją mes rašome laiškus,
spausdiname savo laikraščius ir
knvygas ir t. t. Plačiausiai mūsų
gimtoji kalba, kaip tarpusavio
susižinojimo priemonė, buvo varto-
jama nepriklausomoje Lietuvoje.
Čia ji buvo ir valstybinė mūsų
kalba: ji buvo vartojama visose
įstaigose, mokyklose, kariuome-
nėje, draugijose; ją buvo leidžia-
mi įstatymai ir įsakymai; ją gir-
dėjome susirinkimuose, suvažia-
vimuose, paskaitose, pranešimuose,
per radiją ir t. t. Ją vartojo
ne tik paprasti žmoneliai, bet ja
Dievo žodį bažnyčioje skelbė ku-
nigas, mokslo tiesas universitete
dėstė profesorius, ja kalbėjo val-
stybės prezidentas, ministeris,
vyskupas.

Atsidūrus svetimuose kraštuose,
kaip kad dabar yra įvykę su
mumis, mūsų gimtosios kalbos
vartojimas susiaurėjo: čia vieša-
jame gyvenime radome vietinę
kalbą, tad ją tenka mokėti ir varto-
ti. Čia ja tvarkome savo reika-
lus darbovietėse, įstaigose, ja kal-
bame susitikdami su vietiniais
žmonėmis ir t. t. Tačiau ir mūsų
gimtoji kalba savo vaidmens ne-
nustojia. Mat, ji yra ne tik susi-
žinojimo priemonė, bet ir tauti-
nė vertybė, tautos gyvybės vers-
mė.

Gimtoji Kalba Kaip
Tautinė Vertybė

Gimtoji kalba, būdama tautos
kūrybos vaisius, geriausiai paro-
do dvasinį jos gyvenimą. Ji yra
tautos dvasios atspindys. Pasak
vokiečių rašytojo Fr. Schillerio
(Šilerio), kalba yra veidrodis,
kuriame atspindi didingas tau-
tos vaizdas ir kuriame matome
patys save. Tautos kalboje, sako
vokiečių kultūrininkas J. G. Her-
deris, „gyvena tautos minčių
turtai, jos tradicijos, istorija, re-
ligija ir gyvenimo dėsni, visa
jos širdis ir siela“. Tautos kalba
yra ryškiausia ir pagrindinė žy-
mė, kuria ji išsiskiria iš kitų
tautų. Todėl gimtosios kalbos
tautai negali pakeisti ar atstoti
nė viena kuri nors kalba.

Gimtoji kalba taip pat yra
mums miela ir brangi.

Ji brangi, nes tai vienintelė
sava kalba. Miela, nes ja kalba
mūsų tėvai, giminės, artimieji,
ja kalbėjo mūsų seneliai ir pro-
seniai. Ji yra tautinis mūsų pa-
veldėjimas.

Gimtoji kalba yra sukrauti
dvasiniai mūsų tautos lobiai. Ja
sudėtos mūsų dainos ir pasakos,
padavimai ir legendos, ja para-

LIETUVIŠKAM KOLUMBUI

Pažvelk Amerikai į vėdą iš arti:
Pažvelk ir neįsėdriškai baimėj užsimerk —
ta išvaizda jos spindintį ir veriončią karti
lietuvių prievės laivą ir dūgauti ir vėrk.

Tu ateini ir čia tartum Kolumbas,
ir ar norisi būt tikloj pračiančiu žūrovu?
Tuo laip įpręs tas klampus trontinio kelio dumblas;
o čia tau laisvė siūlosi palydovu.

Ar baltą višąvą iškelsi prieš stabus,
ar su trispalve mostikuosi atklai —
žinok, kad tarp dangoraižių toks skersvėjis žvarbus,
kad tuoj įsisunkia Amerikos diegliai.

Tu ateini ir čia tartum Kolumbas
ir, tirdamas Ameriką, gal žūsi pirminis —
bet, vis dėlto, girdėdamas čia negriškąjį rumbą
žok atklai lietuvišką suklinį.

tyti ir toliau teberašomi groži-
nės mūsų literatūros veikalai.
Gimtoji kalba kuriamas taip pat
ir mūsų moklas bei menas. Taigi
ji teikia mums tą dvasinį peną,
kurio mes gaivnamės, stiprina-
mės ir guodžiamės. Gimtoji žo-
džiū mums atskleidžia mūsų tē-
vų šalies grožis, suošia giria, su-
banguoja Nemunėlis, suskamba
padangė vierverselio giesmė...

Vartodamas savo gimtąją kal-
ką, žmogus savaime įsijungia į
savo tautos gyvenimą. Kalba mus
suseja su mūsų tautine bendruo-
mene, įjungia į tautinio gyveni-
mo srovę, įgalina pasisavinti tau-
tos kultūrinius laimėjimus. Gim-
toji kalba ir mus kalba savo iš-
mintimi — geriausi mūsų tautos
žmonės tiek iš ilgos praeities,
tiek iš dabarties. Kartu su jais
ir mes tautiškai jaučiame ir mę-
stome. Gimtoji kalba mus visus
įjungia į vieniją. Ja mes girdi-
me skelbiamas tiesos, gėrio ir
grožio mintis, tad ji yra ir ge-
roji mūsų auklėtoja.

Gimtoji Kalba — Tautos
Gyvybės Versmė

Per gimtąją kalbą pasireiškia
ir tautinė mūsų sąmonė. Gimto-
ji kalba yra ne tik tautos dvasi-
os reiškęja, bet ir jos palaik-
toja. Tautinė kalba, sako A. Ma-
ceina, yra tarsi tautos siela: kol
ji gyva, tol gyva ir tauta; ir
priešingai: nykstant kalbai, nyk-
sta ir pati tauta. Tai rodo šim-
tai gyvų mūsų pačių tautos pa-
vyzdžių. Todėl kova už gimtąją
kalbą yra kartu kova už tautos
gyvybę. Ir mūsų tautos atgimi-
mas XIX a. daugiausia buvo ža-
dinamas ir skatinamas kalbos
gaivinimu. Dr. J. Basanavičius
savo įžiebto „Aušros“ Nr. 1 ra-
šė, kad „visokie vargai ir ilga
sunki vergija išdildė iš mūsų at-
minties laimingesnio ir neverg-
ko gyvenimo atminimą“, kad
„užmiršome, kuo senovėje buvo-
me“, kad iš viso to „liko dar

kalba mūsų garbinga... Bet di-
žiausia blogybė, kad, viskam
pragašius, ir „tas mūsų vienin-
telis lobis — kalba taip pat nyk-
sta“. Ir jis ima šaukti: neduo-
kime nykti gimtajai kalbai! Šau-
kė jis, šaukė Maironis, šaukė
Kudirka, šaukė Jablonskis, šau-
kė Vaižgantas, šaukė kiti, ir tau-
ta jų šauksmą išgirdo, atgijo ir
prisikėlė.

Ir šiandien gimtoji kalba yra
mūsų tautinės gyvybės versmė:
ten, kur skamba gyvas lietuviš-
kas žodis, plaka ir gyva lietuviš-
ka širdis. Todėl mylėkime ir
branginkime savo gimtąją kalbą.
Rūpinkimės, kad ji būtų graži,
gryna ir taisyklinga. Kas gilai
suąuga su savo gimtąja kalba,
su jos dvasia, tas stiprina ir sa-
vo tautybės pagrindus. Kas gim-
tosios kalbos netenka, netenka ir
savo tautos bei tėvynės. Kai šian-
dien priešas vėl negailestingai
naikina mūsų tautą, neįėj ir
mes savo nesąmoningumu, savo
nesusipratimu ar klaidingu įsti-
kinimu, kad mums nei savo kal-
bos, nei tautybės jau nebereikia,
prie jos nykimo prisidėsime?

Tai būtų ne tik labai, labai
skaudu, bet ir žiauru! Tačiau
guodžia tai, kad nevisi dar taip
galvoja. Nevisi savo tėvų kalbą
ir svečią šalį užmiršo. Dar dau-
giau: kankurie pavyzdžiai, tiesa,
gana negausūs, tokie čia šviesūs,
kad nesijaudindamas negali jų
prisiminti. Užtat savo gyvybę jie
šviečia tautai ir čia. Garbė jiems!

Tai yra daugiau negu mokslas,
ką Kristus paskelbė pasaulyje;
tai yra žavėjimas, kuris pagauja
sielą. Kas kartą pasidavė šio ža-
vėjimo įtakai, tas, man atrodo,
niekad visai iš jo neišsivaduos.

—H. Ibsen

Kokia kelionė yra ilgesnė už tą,
kuri mus pačius atitolina nuo sa-
vės? —Šv. Ambrozijus

KOTRYNA GRIGAITYĖ GRAUDUSIENĖ

ŠV. KAZIMIERUI

Kai vieversėliu giedant
pavasaris ateis,
baltam lelijos žiedė
Karalius ir žmogus

suvirpina šimtmečius dūlijančius
ir vardas Jo per visą šalį
šimtais aidų mums nuskambės.

Tada matysi broli, tu,
nužemintą ir tylų
spekre Jį rytmečio žarų
varpoms dar neprabilus,
kai puola žemėn kryžiumi
prie rūmų Tėvo Visagalio
netrokšdamas sosto nė garbės.

Bedugnės melams riedant
tegu mums gyvas bus,
baltam lelijos žiedė,
Karalius ir žmogus!

LIETUVIS ZVEJYS DARBE

TEISĖ IR SAŽINĖ

K. STEPONIS

Popiežius Pijus XII pasakė la-
bai svarbią kalbą teisės krizės
problema. Tos kalbos mintimis
čia norime pasidalinti su skaity-
tojais.

Valstybė Ir Teisė

Teisės krizės priežasties rei-
kia įieškoti teisės atspalaidavi-
me nuo Dievo (pozityvizme) ir
valstybės absolutizme: tose dve-
jose apraiškose, kurios viena nuo
kitos priklauso ir viena kitai ei-
na pagrindu. Jei teisė atsisako
nuo prigimtinių ir paskelbtųjų
Dievo įsakymų, tada nelieka nie-
ko kito, kaip ją pagrįsti valsty-
bės įstatymais. Bet tuomi pačiu
yra paskelbiamas ir absolutišios
valstybės principas. Ta absoliuti
ir visagali valstybė būtinai
sieks to, kad pajungtų visus da-
lykus savo nuožiūrai ir pirm-
visko pačią teisę padarys tarnai-
te savo tikslams siekti.

Teisės moksle ir praktikoje
nuolatosis keliama klausimas
tikros ir teisingos teisės. Bet po
to ar dar gali būti kita, netikra
ir neteisinga teisė? Ką valstybė
laikys teisinga teise, ta ir bus
tokia.

Rusijos Ir Vokietijos
Patyrimas

19 amžius yra atsakingas už
teisės atspalaidavimą nuo Dievo.
Jei to atspalaidavimo pasekmės
buvo pajustos tik palengva, tai
už tai reikia būti dėkingiems fak-
tui, kad mūsų kultūra buvo su-
formuota krikščioniškoje praei-
tyje ir kad įstatymų leidžiamuo-
sūs susirinkimuose dar būdavo
girdimi krikščioniškosios min-
ties atstovai. Kol atspalaidavi-
si nuo Dievo teisės galėjo paro-
dyti savo tikrąjį veidą, reikėjo
laukti įsikūrimo totalitarinės val-
stybės su antikristiniais bruo-
žais. Tokias valstybes įkūrė Sta-
linas Rusijoje ir Hitleris Vokie-
tijoje. Mums tur būt reiktų grįž-
ti toli į praeitį, kol surastume
valstybės teises panašias į tų
dviejų diktatorių sukurias, —
kurios žmogui atima bet kokią
asmeninę vertę, kurios neigia
jam teisę į gyvenimą ir sąnarių
sveikumą, kurios viską pveda
partijos ir valstybės nuožiūrai,
kurios nepripažįsta paskiram as-
meniui teisės į garbę ir gerą var-
dą, kurios užgimčia tėvams tei-
sę į savo vaikus ir jų auklėjimo
pareigą, kurios pirmiausiai pa-
skelbia, kad valstybė ir žmonių
bendruomenei yra nereikšmin-
gas Dievo, kaip aukščiausiojo
Viešpaties, pripažinimas. Ta at-
spalaidavusi nuo Dievo teisė,
kada įsigalėjo kai kuriose val-
stybėse, sujaukė Sutvėrėjo val-
statytą tvarką: netvarką pava-
dino tvarka, tiraniją — autori-
tetu, vergiją — laisve, nusikal-
timą — patrijotine dorybe.

Igimtosios Teisės Vertė
Atskleidusi Tragedija

Mes visi buvome liudininkais
vienos tautos, kuri buvo pasiel-

gusi pagal šitokią atspalaidavi-
si nuo Dievo teisę, po to ji bu-
vo priversta žmogiškajam tei-
singumui duoti apyskaitą. Teis-
mai, kurie ten vyko, ne tik sutei-
kė tikriems nusikaltėliams už-
pelnytą bausmę, bet jie taip pat
atnešė nepakeliamą padėį, ku-
rioje valstybės įstatymas, kuris
buvo išleistas visiškoje atspalai-
davusio nuo Dievo teisės dvasio-
je, gali atnešti pasmerkimą val-
stybės tarnautojų už jo vykdy-
mą.

Pagal atspalaidavusios nuo
Dievo teisės dėsnius tokie teis-
mai būtų galėję baigtis išteisi-
nimu net tokių nusikaltėlių, ku-
rių žiaurumas pripildė pasaulį
pasibiaurėjimu. Kaltinamieji juk
elgėsi pagal galiojančius valsty-
bės įstatymus, parašytus pagal
atspalaidavusios nuo Dievo teisės
mokslo. Kuo jie buvo kalti,
jei ne tuo, kad darė, ką valstybė
įsakė arba leido?

Teisingumo Ir Sažinės
Balsas

Be abejo, mes neturime tikslu
pateisinti tikrai nusikaltusių.
Mes tik primename, kad didesnė
atsakomybė turi kristi tiems
pranašams, tiems pirmiausiems
kovotojams, tiems bedieviškos
kultūros kūrėjams, kurie valsty-
bei suteikia tokią neribotą galy-
bę leisti įstatymus, nesiskaitant
nei su Dievu, nei su žmogaus
prigimtimi. Ten, kur tokie pra-
našai veikė ir tebeveikia, turi
būti pradėtas atnaujinimas ir
atstatymas tikrosios teisės su-
pratimo. Reikia, kad teisė iš nau-
jos įsitikintų, kad ji turi laikytis
doros, neleidama sau peržengti
jos ribų. Bet dora savo esmėje
yra statoma ant Dievo, ant Jo
valios, Jo šventumo. Net giliau-
sios ir subtiliausios teisės moks-
las negalėtų rasti kito kriteri-
jumo, kuris atskirtų neteisingsus
įstatymus nuo teisingų, papras-
tą įstatyminę teisę nuo tikrosi-
sios teisės, kaip tą kriterijų, kur-
is yra vien tik proto šviesa
pažįstamas iš dalykų esmės ir iš
paties žmogaus sąžinės (př. Rom.
2, 14—15). Apreiškime
Dievas tik patvirtino tą prigim-
ties balsą ir jį išryškino.

40 Lietuvių Studentų

Nors emigracija ir labai palie-
tė lietuvių, nors beveik visi stu-
dentai jau apleido Vokietiją, vis
dėlto atsirado ir tokių mūsų tau-
tiečių, kurie emigracijos vietoje
pasirinko mokslą. Štai Tuebinge-
no universitete tokių lietuvių pri-
skaitoma netoli 40. Reikia labai
apgaildestauti, kad pradedant š.
m. kovo 1 d. pranešų zonų
jiems nutraukia bet kokią globą:
nebeatlygins nei buto, nei moks-
lo išlaidų. Ar nebūtų tad gražu,
kad užjūrio lietuviai efektyviau
paremtų studijuojančius mūsų
tautiečius?

IS LIETUVOS

— Dailininkų paroda atidary-
ta sausio 11 d. Vilniuje. Kom-
jaunimo gt. 20. Kaip ir visada,
taip ir čia įstatyti jų piešti Sta-
lino ir kitų bolševikų vadų pa-
veikslai.

— K. Griauzdė, vienas lietuvių
muzikų, tebėra Klaipėdoje ir dē-
sto vietos muzikos mokykloje.

— 1950.II.1 d. Vilniuje pra-
dėjo veikti *matininkų kursai*; jie
paruošia naujų matininkų, kurie
reikalingi galutinam Lietuvos su-
kolehozinimui.

— Teatro gatvė Vilniuje pa-
vadinta maskoliaus Kačalovo var-
du.

— Leonas Strazdas paskirtas
Ukmergės amatų mokyklos Nr. 4
direktorium.

— Povilas Skliūnas yra paskir-
tas hydromelioracijos fakulteto
dekanu Kauno universitete. Už
paklausumą maskoliams jis esąs
apdovanotas net dviem ordiniais.
Dabar jis įstatytas kandidatu į
TSRS aukščiausiąją tarybą.

— Artistas Antonas Sodeika
neseniai atšventė savo 60 metų
amžiaus sukaktį. Lietuvos TSR
aukščiausios tarybos prezidiumas
šia proga suteikė jam LTSR liau-
dies artisto vardą.

— Prie LTSR prekybos mini-
sterijos Vilniuje veikia prekybos
mokykla, kurios tikslas gaminti
bolševikinius prekybininkus visai
Lietuvai. Mokslo dalykai čia dē-
stomi rusų kalba ir tik nedaug
kas lietuviškai.

"Raudonoji Aguona"

Žinomas rusų R. Gliero baletas
„Raudonoji Aguona“ iš naujo
pastatytas Kauno teatre, jį dar
kartą iš naujo sukomunizinti. Ba-
letą pastatė Br. Kelbauskas
(dabar jau „užsiėmęs“ TSRS
artistas). Kad ir „užsiėmęs“,
Kelbauskas negali įtikti komuni-
stų partijai: „Tarybinis kapito-
nas Br. Kelbauskas interpretaci-
joje nėra ugningas revoliucionie-
rius, bolševikas. Panašų įspūdį
palieka ir visa tarybinio laivo
įgula“. Daug geriau laivykų su-
kurti jai pavestą vaidmenį kitai
TSRS nusipelnusiai artistei —
Juozapaitytei. Iš kitų aktorių esa-
pažymėtini: R. Janavičiūtė, Č.
Žebrauskas. Dailininkas Vyta-
laima. Orkestrui dirigavo Cha-
ma Potišinskas.

Knyvos Spaviednė

Dr. Knyva, kuris padeda
maskoliams tvarkyti Lietuvos
švietimo reikalus ir visa širdimi
talkininkauja rusinimo darbe,
„Tiesos“ I. 17 d. numerįje gai-
lestingai spaviedojasi, kad per
neapsižiūrėjimą „Gimtojo Žo-
džio“ vadovėlyje atsiradę visa
eilė politinių trūkumų, kurių
ateityje nebebūsi. Panašiu bū-
du dėl to apgailestauja ir vado-
vėlio leidėjai — Valstybinė Pe-
dagoginės Literatūros Pavykla.

M Ū S Ū K A L B A

TVARKO

DR. PR. SKARDZIUS ir ST. BARZDUKAS

PAAISKINAMASIS ŽODIS

Tauta nei su viena kita savo tautine apraška nėra taip suaugusi kaip su savo kalba. Kalba yra ta esminė žymė, kuria ji išsiskiria iš kitų tautų. Kalba tautos gyvenime yra lyg jos siela, jos gyvybės pagrindas, nes, kol gyva kalba, tol gyva ir pati tauta; ir atvirkščiai: pradedant nykti ir menkėti kalbai, ilgainiui sunyksta ir tauta.

Kalba taip pat yra viena iš didžiausių tautos vertybių, nes jai geriausiai atspindi tautos dvasios pasaulis. Kalba juk reiškia mos mintys, išsakomi jausmai, ja kuriamas tautos mokslas, ja kuriami jos kūriniai ir rašytiniai grožiniai kūrinių. Kalboje glūdi sudėta tauriausių, geriausių ir pajėgiausių tautos žmonių išmintis ir jų gyvenimo patirtis. Kalba siekia tautos gyvenimo pradžią, todėl jai atspindi ir tautos istoriją, tikėjimas, tradicijas ir papročius.

Ką galima pasakyti apskritai apie kalbą, visa tai tinka ir mūsų gimtajai kalbai. Ji tokia pat senutė kaip ir pati mūsų tauta. Ji mūsų senelių ir prosenų kalba, ji mūsų tėvų, brolių, seserų ir mūsų artimųjų kalba. Ji visos mūsų tautos kalba. Todėl mūsų šventa pareiga ja mylėti, branginti ir ją rūpintis.

Dėl to ir "Draugas" gimtosios mūsų kalbos reikalams įsiveda pastovų skyrį, kurį pavadina tvarkyti dr. Pranui Skardžiui ir Stasiui Barzdukui. Pirmasis domėsis daugiausia mūsų kalbos problemomis ir, apskritai, taisyklų lingumo bei svarbesniais praktikos klausimais, antrasis — kasdieninės kalbos praktikos ir tvarkos dalykais. Tačiau abu juodu dirbs sutartinai ir vieningai. St. Barzdukas taip pat rūpinsis ir įvairiais techniniais šio skyriaus reikalais.

Dienraščio skaitytojai ir visi kiti mūsų kalbos bičiuliai taip pat kviečiami į talką: iš jų laukiama pastabų, pageidavimų, klausimų ir kt. Mandydami, kad tik šitoks sutelktinis visų darbų duos geriausių vaisių, ji ryžtames pradėti mūsų mielos kalbos ir pačios mūsų tautos labui, nes tikrai kultūringa tėra ta tauta, kuri vartoja gražią, gryną ir taisyklingą savo kalbą.

Visais "Mūsų kalbos" skyrelio reikalais prašome rašyti "Draugo" redakcijai arba tiesiog St. Barzdukui: 16201 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio.

Pr. Skardzius
ir
St. Barzdukas

1. RASOMA: GRESIA, GRASO REIKIA RASYTI: GRESIA, GRASO

Tai labai dažna kaikiurių mūsų laikraščių rašybos klaida. Bet veiksmažodis gręsti, gresia, gręstis priklauso tai pačiai grupei kaip ir veiksmažodžiai drėksti, dreskia, drėskė; dvėsti, dvesia, dvėstė; krėsti, krečia, krėtė; skėsti, skečia, skėtė ir t.t. Nerašydami ilginės e (terminą ilginės balsės teikia "Lietuvių kalbos vadovas" šalia įprastinio termino nosinės balsės, nes uodegėlės prie raidžių a, e, i, u dabar jau terodo tik jų ilgumą, ne nosinumą) lytys dreskia, dvesia, krečia, skečia, nes balsis e čia tetauriamas ilgai tik atsidūręs po kirčiu, o be kirčio jis trumpas, tuo pačiu pagrindu jos nerašome ir lytyje gresia.

Ilginių raidžių taip pat nerašome ir šių žodžių išvestinėse lytys: draskyti, drasko, -ė; dvasinti, dvasina, -ino ir t.t. Taigi be ilginių a reikia rašyti ir lytis: grasyti, graso, -ė ar grasininti, -ina, -ino.

Lygiai taip pat ilginių raidžių nerašome ir kituose šios pačios šaknies žodžiuose, pvz.: grasa, -os; grasymas, -o; grasinimas, -o; grasmė, -ės; grasmusas, -o; grasmus, -i ir kt.

Reikia čia dar pastebėti, kad šitaip visur yra rašoma mūsų kalbos vadovėliuose ir geresniųjų mūsų autorių raštuose, tik kaikiurie mūsų spaudos žmonės šitokio taisyklų rašymo kodėl niekaip negali pasisavinti.

— S. B.

2. LAIKRAŠTINĖS KALBOS KLAIDOS

JAV lietuvių laikraščių kalba yra nevienoda: vienu rašoma geriau, kitur prasciau. Kaikiurių laikraščių įvairuoja net atskirų straipsnių kalba: vieni autoriai stengiasi rašyti taisyklingiau, padoriau, o kiti rašo visai nežmoniškai. Matyti, kaikiurios redakcijos dar nesugeba kaip reikiant prižiūrėti savo laikraščių kalbą. Norėdami atkreipti redakcijų ir atskirų autorių dėmesį į svarbesnes, laikraštiniuose kalboje dažniau pasitaikančias lietuvių kalbos klaidas, kartais šiame skyriuje išskelsime aikštėn ir vieną kitą šių dienų spaudos kalbos negerovę.

Skaityt atskirus "Draugo" straipsnius, galima rasti šokių dalykų: 1. Amerika nutarė paspausti apsiginklavinimą, kad nedavus rusams galimybės pasivyti; 2. kitas klausimas, ar nacionalistų jėgos gali padaryti bent kiek pažangos, kad stumti lauk iš Kinijos komunistus; 3. popas... jau seniai prisidėjęs prie bolševikų specialiai tam, kad bedievė būtų patinti; 4. jei jis (Churchilis) ir jo partija laimėtų rinkimus..., pasistengtų kalbėtis su Stalinu, kad baigtų dabartinį "šaltąjį karą"; 5. reiktų visos tautos jėgos sukaupti, kad sulaukyti nuo tokio žygio vakarų demokratijų vyriausybės.

Situose penkiuose sakiniuose atkreiptas dėmesys į jungti kad su padalyviu arba bendratimi. Mūsų kalbos dėsniams šalutiniuose tikslų aplinkybės sakiniuose nevartotina jungtis ka d nei su padalyviu, nei su bendratimi. Ypač vengtina yra kad su bendratimi, nes tai yra grubus vertimas iš rusų kalbos: mūsų nesudarkytoje žmonių ir padoresnių raštų kalboje tokių posakių visai nesutinkama. Todėl aukščiau minėti penki sakiniai taisyti maždaug šiaip: 1. Amerika nutarė smarkiau ginkluotis (paspartinti, padidinti apsiginklavinimą...), kad rusų neįgalintų pasivyti (kad rusams neduotų progos pasivyti...); 2. kitas klausimas, ar nacionalistų jėgos gali padaryti bent kiek pažangos, kad komunistus iš Kinijos išstumtų...; 3. popas... prisidėjęs prie bolševikų specialiai bedievė būtų patinti (arba: kad platintų bedievę); 4. Churchilis, jei jis ir jo partija laimėtų rinkimus, pasistengtų kalbėtis su Stalinu; kad baigtų dabartinį "šaltąjį karą" (arba: dabartiniam "šaltajam karui" baigti, je kablelio prieš "dabartiniam"); 5. reiktų visos jėgos sukaupti vakarų demokratijų vyriausybės sulaukyti nuo tokio žygio (arba: ...sukaupti, kad sulaukytų...).

— P. S.

"Genocide" ir JAV

Lietuvos triguba tragedija ir rezistencijos istorija anglų kalba — GENOCIDE susilaukė didelio susidomėjimo Vokietijoje. Mus informuoja, kad didesnis šio leidinio egz. kiekis jau yra pakeliui į Jungtines Amerikos Valstybes ir Kanadą.

ŽMONĖS, AUGĘ ŠILTADARŽYJE

ALOYZAS BARONAS

Vienas iš Didžiosios prancūzų revoliucijos vadų yra pasakęs: "Emigrantai nieko neišmoksta: ir nieko neužmiršta". Mes nesame emigrantai. Ne. Mes ir to var do stengiamės neminti. Mes esame protestas prieš prievartą, mes esame treptiniai ir tokiais būsimė ligi tos dienos, kada kelias namo pasidarys laisvas. Net ir seniau čia atvykusius lietuvius reikia su rezervu vadinti emigrantais, nes ir jie atvyko ne iš laisvos tėvynės. Bet aukščiau minėtas prancūzų pasakymas čia tiek pirmiesiems, tiek dabartiniams lietuviams atliepamas. Jei gu dėl pirmųjų galima sakyti kad jie nieko neužmiršo, tai antriejiems galima pasakyti, kad jie nieko neišmoksta ir neužmiršta.

Paskutinis Vaizdas

Žmogaus akys visuomet patiekia paskutinius vaizdus. Vistiek ar tai būtų asmuo ar kraštas. Žmogus negali įsivaizduoti daiktų, negu jis paskutini kartą, tegu ir prieš daug metų, matė. Viskas čia ir keičiasi, matyti ir ir nematyti daiktai, gi vaizdas paskutinis stovi nepasikeitęs. Prieš 40 ar daugiau metų atvykę lietuviai daug ko išmoko, bet Lietuvos tokių, kokių jie matė išvykdam, neužmiršo. Ji ir pūvina, ir nekultūringa, ir necivilizuota, ji iš viso yra blogio šėnionimas, ir daugelis jų nepajėgia atskratyti paskutinio vaizdo ir persiremti, kad per pusę šimtmečio daug kas galėjo įvykti teigiama prasme. Dažnai dėl to ginčijamės ir prodiuėjame, bet pykti ir kaltinti dėl to mes neturime teisės. Mes irgi esame tokie pat.

Lietuva Žiūrint Iš Fotlio

Svarbiausia, kad mes nieko neišmokom. Grupinis susiskirstymas neleidžia kartais atlikti nei labai svarbaus Lietuvos laisvinimui vieno ar kito veiksmo. Mes neišmokome ne tik būt vieningi, bet ir gerbi žmogaus neturinio titulų ir dirbančio cilinį darbą mes, kaip ir seniau, lenkiamės buvusiai pavardžiai ar padėčiai. Gi kaip tik mažiausia išmoko ir dar mažiau tenori užmiršti anie poaukščių postų savininkai. Jie dažnai kalba apie praeitį ir Lietuvą, kurią jie matė iš fotlio. Kitaip atrodo Lietuva tam, kuris sėdi fotelyje, ir kitaip tam, kuris mėsia mėsia ar akmenis skaido. Ne vienas iš jų, kuriems už valdyską, populiari, žodinių patrijotizmą buvo sumokomi geri atlyginimai, pasisako, kiek jis tarnaičių laikė, bet nė vienas nepasakė, kiek jis tai tarnaitėi mokojo. Jie pasirašinėjo didelius algy lapus ir gyveno kaip šiltadaržiai, kaip kartą išsireikė vienas mūsų profesorius. Rašydama "Aiduose" apie poetą Aleksandriskį, A. N. Niliūnas pastebė: "Mums šiandien, be abejo, tragiškiausias skambas "Vokslas" eilėraštis, kuriame Aleksandriskis sako: "Tavimi, Lietuva, vis niekas netikėjo, tavimi niekas netikėjo." Poetas matė, kad šitau sioje Lietuvos kimo vietoje gyveno tie, kurie niekada ja netikėjo". (Pabraukite jį. Al. B.). Ir tiems, kurie Lietuvą mylėjo suinteresuota meile, o ne kaip nepriklausomais metais augusi kar ta, sunku užmiršti Lietuvą, kurią jie matė, anot poeto Miškio, iš vagon-salono.

Einamo Tarnų Ir Darbininkų Mokyklą

Išmoksim daug ko ar nieko bet vistiek tie, kurie gyveno šiltadaržyje, turėtų užmiršti ankštus atlyginimus ir nustoti su pasigėrėjimu kartoti, kad buvo la bai gera, nes tam, kuris gavo per keturis metus tiek (pvz. kaimo samdiny), kiek valdininkas per mėnesį, Lietuva buvo truputį kitokia. Mes dabar patys esam

MALDININKŲ KELIONĖ I ROMĄ LĖKTUVU!

Vadovaujant Tėvams Marijonams iš "THE MARIAN" Redakcijos

1950 m. GEGUŽĖS mėn. 27-tą d.

Tėvai Marijonai iš "THE MARIAN" redakcijos štabo irgi planuoja maldininkų kelionę į Romą. Šioji grupė išvyks ta lėktuvu gegužės 27 d. ir planuoja keliauti 22 dienas, grįžtant birželio 17 d.

Svarbiausia kelionės staigmena bus pasimatymas su Sv. Tėvu lankantis Romoje.

Visas pasaulis šimtą vyksta į Romą šventiesiems Metams. Maldininkai išvyks iš New Yorko International Airport gegužės 27 d.; skris į Bruselį, Belgiją; Romoje bus sekantį dieną popiet. Po penkių dienų Romoje, maldininkai keliaus į Florenciją, Veneciją, Milaną ir Genovę (Sveicarijoje), Liurdą, Paryžių, vėl į Bruselį ir atgal į New Yorką, kurį pasieks birželio 17 d.

Pilna kelionė (t. y. kelionė į Romą ir atgal, keliavimas po Europą, viešbučiai, maistas kelionėje, jėtimas ir aplankomas vietos ir bagažo mokesčiai) kainuos apie \$1,000.00 (\$1,100.00, jei pradėsite kelionę iš Chicago).

Visais maldininkų kelionės reikalais kreipkitės į

"THE MARIAN"
c/o P. P. CINKAS, MIC.
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILLINOIS

Dr. Anthony A. Rudokas

OPTOMETRISTAS
4701 S. DAMEN AVE.
CHICAGO 9, ILL.
OFISO VALANDOS:

Vakareis: nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak.
Šeštadienis: nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.
Išskyrus trečiadienį
Saukite — YARDS 7-7381

Dr. VAITUSH, Opt.

LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas
yra jums garantija.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimui, svajimo, akių aptemimui, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda kreipiama į mokyklos vaikus.

KREIVOS AKYS ATITAIKOSOMOS
VAŽIUOJUI I NAMUS

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigesnės kaip pirmą.

4712 South Ashland Ave.
YARDS 7-1373

VALANDOS: nuo 10:30 ryto iki 7:30 vakare, Šeštadienis iki 6 val. vak. Šeštadienis: kasdien nuo 9:00 iki 11:00 val. ryto.

Rezid. Tel. Commodore 4-1187
Ofiso Tel. WATERTOWN 8-3060

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidare Ofis adresu:
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Neatšilęs abiem telefonams.
Saukite KEDZIE 3-9000.

VALANDOS: kasdien nuo 9:00 iki 11:00 val. ryto.
Antradienį ir Ketvirtadienį vak. nuo 7:00 iki 9:00 val.
Kitu laiku — tik pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 So. Wabash Avenue

Ofiso Tel. Yards 7-5557
Rezid. tel. REPUBLIC 7-4966

Dr. Frank C. Kwinn
(KVEGINČAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 W. 47th St.

LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2 val. iki 4 val. popiet
Nuo 7 val. iki 8:30 val. vak. Išskyrus trečiadienį ir Šeštadienį.

Užsisakykite "Draugą"

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Avenue

(Antras aukštas)

Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554

Jei neatšilęs, saukite:

Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

Emerg. Tel.: KEDZIE 3-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. Lafayette 3-3210

Val.: pirm., antradienį, ketv., 12-2:30

ir 6-9 vak., pėkt. ir šėst. 12-2:30

6234 Archer Road

ARGO, ILLINOIS

Tel. SUMMIT 1580

Val.: pirm., antr. ir ketv. 3-5 v.v.

trečiadienį, penkt. ir šėstadienį 3-8 v.v.

Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838

Rez. Tel.: VIRGINIA 7-2421

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(LIETUVIS GYDYTOJAS)

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak.

Šėstadienis nuo 2-4 popiet

Trečiadienį ir Sekmad. uždaryta

Telefonas: RELIANCE 5-1811

Dr. Walter J. Kirstuk

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

3925 West 59th Street

VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-

8:30 vakarais. Trečiadienį, pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Telefonai:

Ofiso — HEMLOCK 4-5849

Rez. — HEMLOCK 4-2324

VALANDOS: Trečiadienį ir Šėstadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet.

7-9 vakare.

Ofiso tel. GROVEHILL 6-4020

Rez. tel. HILLTOP 5-1560

Dr. Alexander J. Javois

(JOVAISAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Rd.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 valandos popiet.

ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Trečiadieniais ir Šėstadieniais pagal sutartį.

Užsisakykite "Draugą"

Akis
Egzaminuoja
Akinius
Pritaiko

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAS

Akių Specialistas

1801 So. Ashland

Avenue

VALANDOS:

Pirmadienį, Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį: 9:30 iki 12—

1:30 iki 8

Trečiadieniais uždaryta

Šėstadieniais 9:30 iki 12 —

1:30 iki 5 P.M.

Laikomas Pasitarimui

CAnal 6-0523, Platt Bldg.

DR. P. ATKOČIONAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradienį, Ketvirtadienį, ir Penktadienį.

VAL.: 10-12 ryte: 2-6,7-9 P.M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadienį, Trečiadienį, ir Šėstadieniais

Valandos: 8-8 popiet

Dr. F. C. Winskunas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 W. Marquette Rd.

Ofiso Tel.: PROSPECT 6-6446

Rez. Tel.: HEMLOCK 4-3150

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir

Trečiadieniais pagal sutartį

Ofiso Tel.: GROVEHILL 6-1321

Dr. Edward B. Muraskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5452 South Kedzie Ave.

LIGONIUS PRIMA:

Kasdien nuo 1:00 iki 4:00 ir

nuo 7:00 iki 9:00 val. vak.

Šėstadienį, nuo 2:00 iki 4:00 val.

Trečiadieniais — pagal sutartį.

Reziden. Tel.: HEMLOCK 4-5532

Ofiso tel.: YARDS 7-1166

Rezid. tel. DANUBE 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th STREET

(Kampas Halsted ir 35-tos g.)

Valandos: 1-4 ir 6:30-8:30 p. p.

Kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir

Šėstadieniais. Ketvirtadieniais ir

priešpiet, tik iš anksto susitarus

Rez. 3247 S. Emerald Ave.

Ofiso telefonas Virginia 7-1886

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue

LIGONIUS PRIMA:

Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.

Trečiadienį ir Sekmad. tik susitarus

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Ave., Chicago

OFISO VALANDOS:

Nuo 2-4 ir 6-8; trečiadienį, šėstadienį ir

Sekmad. tik pagal sutartį.

Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787

Namų Telefonas: PROSPECT 6-1930

Jei neatšilęs, viršminėti telefonai

Saukite: Midway 3-0001

Tel. Canal 6-0257

Rez. Tel. PROSPECT 6-6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted St.

Rezid. 6600 S. Artesian Ave.

NAUJAS MŪSŲ LIAUDIES DAINŲ RINKINYS

Išleido Suomiu Mokslo Akademija

DR. JONAS BALYS

Jau ne pirmas kartas, kai suomių liaudies dainų rinkinys arba jos tyrinėjimas. Kelis vertingus veikalus išleido A. R. Niemi (1869 — 1931). dukart lankėsi Lietuvoje 1910 ir 1911 m. Jis surinko gana daug liaudies dainų ir išleido kelias knygas, parašė daug straipsnių, išmoko neblogai lietuviškai ir buvo nuosirdus lietuvių draugas. Kartu su kun. A. Sabaliausku, jis 1912 m. išleido labai vertingą dainų rinkinį: "Lietuvių dainos ir giesmės šiaur-rytinėje Lietuvoje". Jo stambus ir svarbus veikalas "Lietuvių liaudies dainų tyrinėjimai" buvo išleistas suomiškai 1913 m., o lietuviškai išsivertė tik 1932 m. Abu veikalai išleido Suomiu Mokslo Akademija. Pirmojo pasaulinio karo metu 1916 m. A. Sabaliauskas Helsinkyje galėjo išleisti vertingą knygą "Lietuvių liaudies dainų melodijos", kurioje buvo atspausdinta 635 dainų gaidos ir 318 dainų tekstų (kiti tekstai jau buvo atspausdinti ankščiau paminėtame leidinyje). Tai vis suomių pagalba sunkiose mūsų tautai dienose. Reikia apgailestauti, kad A. R. Niemi dar nespėdintis dainų ir kitokių liaudies dainų rinkinį, kuris būtų lietuvių tautai saugos būtyje, vieta, negu Vilniuje. Tačiau kasgi tai galėjo numatyti?

Tamsios Pokarinės Dienos

Praėjo keli dešimtmečiai. Ir vėl atėjo tamsios dienos, ne tik mums, bet ir suomiams, kuriuos rusai irgi smaugia ir išnaudoja, nors suomių karžygiškai laikosi ir dar laisvės neprarado. Jų mokslo įstaigos gali ir toliau dirbti laisvai, nors kraštas turi didelių sunkumų: neteko daug savo žemių ir žmonių per du laisvės karus, turi mokėti rusams didelės duoklės (reparacijų) ir nuolat kovoti su bolševikiniu pavojumi, gresiančiu iš oro ir vidaus.

Dar apie pačią knygą. Tai ta pati Suomiu Mokslo Akademija, kuri išleido du ankščiau paminėti veikalai, praeitais metais vėl išleido mūsų dainų rinkinį: *Litauische Volkslieder aus dem Handschriftlichen Nachlass Prof. J. J. Mikko's*. *Volkslieder aus Västbyttis. Ubersetzt und her ausgegeben von Eino Nieminen.* (Annales Academiae Scientiarum Fennicae, Ser. B, tom. 33, 1. Helsinki, 1949, 59 psl. 33 dainos). Šito dainų rinkinio kilmė yra tokia. Suomiu žymus kalbininkas prof. J. J. Mikko (1866 — 1946) dukart lankėsi Lietuvoje: 1894 m. buvo Plokščiuose ir 1895 m. pas džiukus Suvalkų gub. Būdamas kalbininkas, jis daugiausia domėjosi mūsų kalba, kurią neblogai buvo pramokęs. ir parsivežė užrašęs apie 100 dainų ir 70—80 pasakų. Minėtam leidinyje atspausdintas dainas užrašė mums gerai žinomas Petras Kriaučiūnas (1850 — 1916), kurį J. J. Mikko aplankė Plokščiuose 1894 m. vasarą. Svečio suomių akivaizdoje rusų žandarai suareštavo dr. Vincą Kudirką. Kaip atrodo, tai įvyko P. Kriaučiūno namuose. Savo kelionės į Lietuvą suomiškai aprašė pats J. J. Mikko, ir tas jo aprašymas buvo atspausdintas 1947 m., kaip priedas prie jo žmonos autobiografijos, kuri yra įžymy suomių rašytoja, žinoma Milla Talvio vadur.

Suomiu Profesorių, Mokas Lietuviškai

Kaip matome, tos 33 dainos iš Västbyttis par. yra tik dalis J. J. Mikko's parsivežtų lietuviškų dainų. Tas dainas P. Kriaučiūnas balsu perskaitęs, o J. J. Mikko sužymėjęs kirčiuos. Atspausdindamas šias dainas, E. Nieminen, kuris dabar, rodos, beliko vienintelis suomių profesorius, mokas lietuviškai, paliko kriau-

čiūnišką rašybą ir Mikko's kirčiavimą, tik šen ten pridėdamas savo pastabų ir dainų turinį tiksliai išversdamas vokiškai (ne eiluiotai, bet proza). Kriaučiūniška rašyba šiuo tuo skiriasi nuo šiandien mūsų vartojamos. Jis rašė "j" ir ten, kur tėra tik priebalsių minkštinimas, pvz., "jū-rjų mareljū". Toliau: nemėgo "č", bet rašė "ts", pvz., "motsjūtės", "tše" (vietoj "čia"). Kai mes šiandien rašom "želia keliai berželiais", Kriaučiūnas rašė: "zele kelei beržeis". Žodžių, jis stengėsi kuo labiau priartinti žmonių ištaramui. Dėl kirčiavimo J. J. Mikko vietomis abejojo, tai ten tam pačiam žody padėjo kirtį dviejose skiemenyse. Taip ir atspausdinta. Vokiški vertimai yra geri, vos pora netikslumų tepastebėjau. Tik neaišku, kodėl "dunojėlį" verčia kaip Duna, tai Dauguva. Dunojus pažodžiui vokiškai bus Donau, nors mūsų dainose jis reiškia apskritai "didelį vandenį", ir jau A. Juškevičius Liet. Dainų III kn. rašė mažąją "d".

Senoviškos, Gražios Dainos

Turinio atžvilgiu visos dainos yra senoviškos ir gražios, tačiau didžioji jų dalis, kaip paprastai, yra gana liūdnos. Daug yra vestuvių dainų: 1—4, 9, 15, 20, 24, 29, 31. Yra ir keletas baladžių: 6, 17, 23, 26, 28, 32, 33. Gerai žinomų dainų tarpe randame ir retesnes, arba rečiau sutinkamas ir įdomius jų variantus. Prie tokių retesnių tenka priskirti šiuos numerius: 3, 5, 11, 14, 16, 18, 19, 21, 25, 27. Kai kur tai pačios dainos duoti du numeriai, pvz., 1 ir 2, 7 ir 8, 12 ir 13. Iš tikrųjų tai ta pati daina, tik viena yra bernelio, o kita mergelės dalis.

Kaip pavyzdį pakartosiu čia vieną dainą tokia rašyba, kaip ji yra ten atspausdinta, tik be kirčio ženklų (p. 16 Nr. 5):

Oi, kur buvai, Onute?
O, kur tu vaikštinėjai?
O, kur dėjai
Tu vainikėlį,
Vainiką žalių rūtų?

Pamaružėms vaikštėjau
Pilkaisiais akmenužiais,
O, ir ištko
Šiaurės vėjelis,
Nupūtė vainikėlį.

O, gaigal, gaigalėli,
Maružų narūnėli,
Ipaūk, inerk
I maružėles,
Išneš mą vainikėlį!

Nors aš plaukte įplauksu
Ir nešė tau išnešu,
Stovi, lauke
Du medintšėlei,
Ketin manę nušautie.

Nors jūs manę nušausit,
Plunksnelės išduksit:
Išauš, išauš
Pavasarelis,
Plėsis mano plunksnelės.

Šis leidinys yra kukli, bet graži dovana, kokių jau ne kartą esame iš draugingų kitataučių susilaukę. Tepasakina jis mus pačius daugiau branginti, kas yra mūsų tautoje tikrai gražu ir vertinga. O darbštiems suomiams dar kartą ačiū!

Spausdinamas Žodynas

Maždaug prieš 20 metų Heidelbergo universitetas pradėjo leisti didžiulį moksliską lietuvių — vokiečių kalbų žodyną, paruoštą žinomų mokslininkų — kalbininkų M. Niedermanno, A. Seno ir F. Brendero. Ilgą laiką jo medžiagos leidimas buvo sustojęs. Džiugu pranešti, kad Heidelbergo universitetas vėl atnaujino šios moksliskos — lietuvių — vokiečių kalbų žodyną. Neseniai atskiru 15 sąsiuviniu buvo išleista II tomo 385—448 pusl. Sąsiuvinio kaina 2,40 DM. Leidžia Carl Winter, Universitaets Verlag, Heidelberg. Toje pačioje lietuvių kalboje galima eauti ir visi ankščiau išėjusieji II tomo sąsiuviniai (I—P raidėmis), o taip pat I-sis to žodyno tomas.

RANKA

JURGIS GLIAUDA

Mano kaimynas, kuris dirbo prie gretimos mašinos, buvo jau ir linksmas vyras. Jis taip garsiai švilpavo, triūsdamas prie savo mašinos, kad pro pragarišką fabriko dardesį aš puikiai pažindavau jo švilpiamą melodiją ir būdavau priverstas jos klausytis darbo metu.

Iš pradžių tai man nepatiko, nes neleidavo man darbo metu skendėti mano minčių šiuipiniuose; bet vėliau aš prie to pripratau ir kartais, kai jis neateidavo darban, pasiūlydavau jo skardaus ir virtuozisko švilpavimo.

Jo vardas buvo Peter. Ir kai mudu truputį susipažinom ir pradėjome pasikalbėti tarpusavyje, Peter kartą, atvirumo pagautas, atraitė savo marškinų rankovę ir parodė man dešinį ranką tarp riešo ir alkūnės. Aš net krūptelėjau. Rankos oda buvo žalsvai rusva. Tvirta mozaikinė tatuiruotė, suktas, sumegstais piešiniais, lyg tinklu dengė odą.

— Išžiūrėk gerai, — pasakė man Peter.

Ir neragindamas aš stebėjau tuo nepaprastu piešiniu, kuris buvo visiškai skirtingas nuo nesudėtingų tatuiruočių piešinių, puošusių daugelio darbininkų rankas ir krūtines.

Išžiūrėjęs jį tą žalsvąją mozaiką, aš pamačiau pasakiskų drakonus, kurie ratu išdėstyti saugojo rausvą, durklų perversą širdį. Drakonų žvynai, drakonų nasrų plėkšumas, persmeigtos širdies agonija, kraujo lašai, negalėtingas durklas — viskas buvo ištatiruota taip kruopščiai, tokiomis švelniais tonais ir tokia tolimųjų rytų skrupulingai — smulkmėniška grafika, kad aš buvau priverstas gerčtis piešiniu, lyg rytietiškojo meno grafika. Tai nebuvo vulgariska, ciliinė tatuiruotė. Tai buvo menas.

Pamatęs mano nusistebėjimą, Peter patenkinamai nusijuokė ir pasakė:

— Tai iš Havajų. Ten aš praleidau karą. O... ten gyveno tatuiruotoja, mergaitė kinietė. Tai jos atmintis man. Ji buvo ponia, kaip lijana. Grakšti ir lėpni. Jos dovana.

— Turbūt tu patikai jai? — paklausiau aš iš tolo.

— Ji mane mylėjo, — mirktelejo man Peter. — Labai nenorėjo skintis. Zadržau rašyti. O neparašiau nė eilutės. Bet ta ranka vis man primena Havajus ir tą mergaitę. Kartais taip traukia atgal, į Havajus, į Honolulu apylinkes...

— Madame Butterfly istorija, — pasakiau aš. Man patiko ta meilės istorija.

— Bet Peter nieko nežinojo apie Puccini operą.

— Puiki buvo mergaitė; ilgiausi jos čia. O buvo kinietė.

Ir retkarčiais, pamatęs mano susidomėjimą, jis pasakodavo apie tolimas Havajų salas.

Vieną rytą tik mums po fabrikinės sirenos pradėjus dirbti, paleidus mūsų mašinas — kupinas skausmo ir baimės riksmas perėkė mašinų dardesį.

Mašinos grąžtas pačiuo Peterio rankovę ir įtraukė jo ranką į mašinos nasrus. Keliais suoliais aš ir kiti prišokome prie jo. Mašina buvo sustabdyta. Peter stėjo ir kaleno dantimis, baltas iki žalsvumo. Rankovę greit mirko krauju. Per kelias minutes jis buvo nugabentas į sanitariinį kambarį; iš ten toliau, į ligoninę.

Aš aptinkiau jį kitą dieną. Išbalusio veido, nepanašų į linksnų švilpūną, mano mašinos kaimyną. Gulėjo jis lovoje.

Jis pasitiko mane silpnai, vos įžiūrimu draugiškumo šypsniu. Sustojau prie jo lovos. Pasiteiravau apie sužeistą ranką. Jis pašaukė arti buvusią slaugę ir prašė ją atkelti dalį jo kairios.

Sužeistoji ranka buvo amputuota, ir tikrai visas glėbis tvaresnių liudijų apie vakar turėtą ir prarastą ranką.

Susijaudinęs, aš net pasitraukiau atgal. Jis stebėjo mano susijaudinimą, lyg tai liestų ne jo tragediją. Paskui jis susijaudino ir jo akys pasikeitė; pasidarė gilios ir blankios.

— Netekau rankos; invalidas. Ir ne karas, bet fabrike...

— Tai nieko, galėjo būti dar blogiau, — ištariau aš neradamas žodžių jam nuraminti.

— Man rankos negaila, — su gailia šypsena pasakė Peter. — Širdis dingo; širdies gaila.

— Širdies? — pakartoju aš klausiamai.

— Havajų mergaitės širdis dingo, — atskė Peter, ir jo išbalusį veidą sudarė grimasa. Paskui, žiūrėdamas man į akis atgailaujančio žvilgsniu, jis pridūrė:

— Tai dėl to, kad aš jai nieko, nieko nieko su ta ranka nerašiau...

Maskoliški Autoriai

Paskutiniu metu Lietuvoje beveik visiškai nebeišleidžiamos lietuvių, kad ir subolševikėjusių, autorių knygos. Pasirodo vien tik vertimai iš rusų raštų. Štai sausio mėnesį pasirodžiusieji autoriai: A. A. Rusovas, G. D. Vilenskis, A. B. Keleris, A. Čikot, Dr. J. E. Gluščenka, V. Gordonas, M. Semenovs, I. Erenburgas, Hovard Fast, na, ir visa eilė kitokių, gyvenančių propagandinė brošiūrų.

Dienos, kurios padaro mus laimingais, daro mus išmintingais.

— J. Masfield

"Draugas" Skelbia Dailiosios Literatūros

KONKURSA

1. Dienraštis "Draugas" skelbia novelės ar vaizdelio konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamams rašiniais įteikti — 1950 m. birželio 1 d.

2. Skiriamos dvi premijos: pirmoji premija — 75 doleriai, antroji — 50 dolerių.

Premijas skiria žinomas mūsų kultūrininkas, kūrybinio darbo rėmėjas J. J. Bačiūnas.

3. Premijuotiniams kūriniams nustatyti teisėjais yra pakviesti: J. Augustaitytė Valčiūnienė, Benediktas Babrauskas, Juzė Daužvardienė, Stasys Pieža ir Juozas Prunskis.

4. Tema paliekama pasirinkti pačiam rašytojui. Pageidaujama, kad veikalas būtų parašytas mašinėle ir neilgesnis kaip kelių ar keliolikos puslapių.

5. Konkurse dalyvaujantieji rašytojai savo kūrinius siunčia šiuo adresu: Literatūros Konkurso Komisijai, "Draugas", 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

6. Siųsdamas savo kūrinių konkurso komisijai, rašytojas tuo pačiu sutinka, kad jo kūrinyje, premiją laimėjęs ar nelaimėjęs, gali būti išspausdintas "Drauge".

7. Sprendimo bešališkumui patikrinti, autoriai turi pasirašyti slapvargde, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą.

GREITAS TEISINGAS
PATARNAVIMAS
Tel. — PU 5-8000

NAUJOS KAINOS

NEMOKĖKITE DAUGIAU
24 val. patarnavimas.
45c už pietaujančią mylia.
10c už kiekvieną sekantį mylia.
10c už kiekvieną elektrą kelioj.
ROSELAND CAR RENTAL
SYSTEM: Vairuokite Patys.
\$5.00 už dieną, 5c už mylią.
SOUTHSIDE CAB CO.
9312 Cottage Grove Ave.
17 East 111th Street

Ar jus įdomiausia vaistažolės, vitaminai, prieškonijai ir jų vartojimas ir ką mes apie juos žinome? Visą šitą galima rasti mūsų 1950 metų išlestoje knygyje. Prisiųskite 25c pašto persiuntimo išlaidoms padengti ir jums knyga bus pasiųsta.

NATIONAL HERB
COMPANY
1031 SO. 17TH AVE.
MAYWOOD, ILL.

DEMESIO, SEIMININKĖS!

COMMODORE UPHOLSTERY SHOP

Anthony Nickus, Savininkas
Dykai apsiakijavimas, dieną ar naktį. Jūsų baldai pertaisomi, sutaisomi arba užbaigiami. Mes garantuojame savo darbą, nes suprantame savo biznį.

568 E. 115th STREET
Waterfall 8-6650
Namy tel. — Pullman 5-8428

Mes atliekame visokius mašinų patalymus: užsieninių ir vietinių 15 metų patalymus. Austin mašinų patalymai — mūsų specialybė.
GRESHAM REPAIRS
SERVICE
8501 S. Racine Ave. STew-3-9102
Atdara kasdien ir Sekmadieniais.

Joan Quinn

GRILL & TAP
"The Original Blonde Bombshell"

Buvusi savininkė Sportsman's Inn.
Virtuvė atdara nuo 10 v. ryto iki 1:30 v. nakties.
Nebrangios kainos — Užsakyms galima išsinešti.
RIBS VISTEVA KEPTA JAUTIENA
ZUVIS SUMUSTINIAI
STewart 3-9444 7109 SOUTH PARK AVE.

Dabar pristato
COMBO CAPRI

KASDIEN
4 VAL.

SESTADIENIAIS
7 VAL.

Savininkai —
Charlie ir Mike

MIAMI LOUGE & COCKTAIL BAR

2822 WEST 55th STREET
REpublic 7-9487

Pagaminama Pizza Kėtvirtadieniais, Penktad., Šeštad. ir Sekmadieniais. Padarome užsakyms išsinešimui.

NATURE'S BEST PLANT FOOD!

NU-ERTH

WORM
CASTING
COMPOST

It may be winter — but NU-ERTH will quickly transform your flowers and plants into the lushest midsummer bloom and vigor. Results are actually amazing. NU-ERTH is a concentrated compost of 100% pure worm castings, making it the most perfect food you can "feed" your plants. Odorless and pleasant to handle. No danger of "burning". Full satisfaction guaranteed or money back. 60c per 1-lb. can — \$1.65 for 3 cans. We pay postage. Mail your order today with M. O. or personal check.

LON DARLING SEED CO. Box 701-B, Oshkosh, Wis.

DABAR ATDARA

SEAFOOD & MEAT MARKET

593 Madison — Dykai pristatome

Tel. ECLed 3-3740

SHRIMPS (virtu) — LOBSTER TAILS — FROG LEGS
Turime įvairiausių žuvies. Didelis pasirinkimas jautienos, versienos ir kitokių kepsnių. Importuojame ir Vietinis Maistas. Sūris, įvairiausio daržovės ir prieškonijai.
50% NUOLAIDOS SU KIEKVIENU \$2.00 PIRKINIUI

ISIRASYKIT DABAR!

Nanjons šokių pamokoms.

Priimame nuo 4 metų ir vyresnius

TAP — BALLET — TOE

CHARACTER & ACROBATIC

SPECIALIOS PAMOKOS MAZESNIEMS VAIKAMS

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ PASAUKITE

ROZANAS SCHOOL OF STAGE ARTS

720 EAST 92nd STREET STewart 3-8415

Amerikos Lietuvių Gyvenimą Paveiksluose Pamatysite

SKAITYDAMI VIENINTELĮ ILLUSTRUOTĄ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ

"LIETUVIŲ DIENOS"

Pirmame numeryje eilė nuotraukų iš lietuvių gyvenimo įvairiose Amerikos vietose. Taip pat jame r a š o gen. St. Raštikis ("Karas ar taika"), red. L. Simutis (pasikalbėjimas "ALT aktualėji rūpesčiai"), Ir. J. J. Bielskis ("Pirmąją Lietuvos atstovybę Amerikoje steigiant") ir k. Plati Amerikos lietuvių gyvenimo a p ž v a l g a. Įdomi dalis anglų kalboje.

"LIETUVIŲ DIENOS" išeina kartą per mėnesį

PRENUMERATOS KAINA—\$3.00 metams tiek Amerikoje, tiek kituose kraštuose. Atsiųskite adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinti nemokamai. Siųskite sekančiu adresu:

"LIETUVIŲ DIENOS"

9204 S. Broadway, Los Angeles 3, California

MESINĖ PARDAVIMUI
2 vyrų dirbtuvė. Judrioje vietoje. Pelningas biznis. Moderniškas įrengimas. Nebrangi nuoma. Gera sutartis. Parduos už tikrai \$3,200. Parduodama priežastis — liga.
8806 W. 26th St.
Tel. LAWdence 2-0553 arba Stanley 3259

DĖMESIO, NUOSAVYBIŲ SAVININKAI!
Pašaukite mus vandeninio apskaitavimams ir kanalizacijos patalysmams
Heerema and Sons, Inc.
PLUMBING CONTRACTORS
Inc.
Isteigta 1919
302 W. 107th Place
Pullman 5-5577

"LETTER TRAYS"
Padarytas iš kieto medžio. Kampanai suleisti ir sukišyti. Kampuose minkšti iškišimai. Padaryti iš beržo, mahogany arba riešuto medžio. 24 į kartoną — \$11.95. Pašaukite čeki.
CHERRYLAND Manufacturing Co.
P. O. BOX 57
Sturgeon Bay, Wisconsin

PAKVIETIMAI VESTUVĖMS
PROGRAMA SPAUDINIMAS SPALVOTOS SPAUDINIMAS "Ivairiausi Spaudos Darbai". Greitas patarnavimas — Nebrangi kaina.
AUBURN PARK PRESS
7950 S. NORMAL AVENUE
Stewart 3-7235

MEAT MARKET — Frozen Foods
with 2 story brick building, near 53rd and Kedzie. 6 Room apartment above. Established 23 years. 4-car brick garage, 3/4 ton '48 Ford Panel Truck. New equipment. Handling wholesale and retail.
Prospect 6-6972

DEMESIO, NUOSAVYBIŲ SAVININKAI!
JŪS GALITE TURĖTI Gazo Šilumą DABAR!

Mes įjungiam 500 iki 1,000 galionų gazo tankus laikinam apšildymo vartojimui iki natūralus gasas bus prieinamas vartojimui.
Mes įjungiam 500 iki 1,000 galionų gazo tankus nuolatiniam apšildymo naudojimui visuose namuose... virinimui, vandens šildymui, šaldytuvams ir apšildymo naudojimui. Nesvarbu, kur jūs gyvenate.
100 svarų pristatymas.
Žemiausios tanko ir kuro kainos.
Mes turime didelį reikmenų pasirinkimą gazo įjungimui

PASAUKITE SIANDIEN

Redigas, Inc. | **Midwest Propane**
122 S. Grove Ave. | WAUKEGAN
ELGIN | Ontario 1288
Elgin 7100

20 CENTURY TUXEDO RENTAL
Greitas patarnavimas
320 E. 157TH STREET HARVEY, ILLINOIS
200 naujų frakų, naujausias ir veliausias Hollywood mados. Visi priedai. Primanai užsakymai išvežimams rūbams. Būkite tikri dėl savo tinkamo apsirūpinimo.
Tikslus pritaikymas. JOHN NOVAK, Vėdėjas
Tel. HARVEY 5060 ar pašaukite pasimatymui!

THE ORIGINAL YACHT CLUB
GARDŲS VYNAI IR LIKIERIAI — STALIELIA MOTERIMS Sumuštiniai apie pietus teikiama. Piza — po 4 valandą popiet.
Mes pristatome.
RACIPI PIZZERIA
Gardūs sumuštiniai ir NAMOSE PAGAMINTI itališki valgiai.
EDDIE INN, 2551 W. 59th St. — GRO. 6-9712

MAYWOOD MASONIC TEMPLE
GALIMA ISNUOMOTI ĮVARIUOTOMS PRAMOGOMS
VESTUVĖMS, PUOTOMS, ŠOKIAMS, SUSIRINKIMAMS ir t.t.
TEL. MAYWOOD 118

Rezervuokite Sau Vietas ŠVENTŲJŲ METŲ KELIONEI
Laivu arba lėktuvu. Turime laisvų vietų Balandžio 14d. išvažiavimo datai. Pašaukite mus šiandien ir prisidėkite prie 6 lietuvių kunigų skaičiaus, kurie išvažiuoja tą dieną.
BEEMSTER'S TRAVEL BUREAU
11443 MICHIGAN AVE. TEL. COMMODORE 4-0152, 4-0153
Antras aukštas

STOP ANNOYING FAUCET LEAKS PERMANENTLY
With SNAP-IN SWIVEL
Satisfaction Guaranteed or money refunded. Send \$1.00 for complete service for 4 faucets and instructions for easy installation.
SNAP PRODUCTS CORP.
152 W. HUBBARD ST. — CHICAGO 10, ILL.

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!
Mes išvalome "Catch Basins" ir patalysme kanalizaciją. Darbas greit atliekamas už žemą kainą. Einame visur.
24 val. patarnavimas.
BILLY R. VERK CO.
Šaukite NEvada 2-1562 naktnimis; Mansfield 6-0070 dienomis. Village 8-3700 dienomis

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!
Pasitarkite apie mūsų žemas žemos kainas. Visiškas Namų Pataisymas. Virtuvės, vonios kamb., viskose apartamentų, žaidimų kamb., įdėdame, virtuvėje spintelės, rožmenis. Kanalizacija. Ekspertai atlieka darbus su "tile" grindimis ir sienoms. Dėl kvi apskaitavimams. Paramount Construction. AMBAsador 2-3442 Išsimekėjimai.

ALYVA APSILDYMI
Kokybė ir žemiausios kainos. Greitas pristatymas. Užsakykite šiandien.
REGENT FUEL OIL CO.
Šaukite BAYPORT 1-8100

Pasitarkite pagal užsakymą kostiumų ir patalysmų ir motorin. Pilnas patarnavimas ir patalysmas įvairiausių rūbų. Valymas ir prosinimas.
ROMAN'S CUSTOM TAILOR
3007 N. Clark Str. Bittersweet 8-2135

Geridusia Paukštiena, Kiaušiniai
Svieži — tiesiog iš ūkio
ZEMIAUSIOS KAINOS
HAPPY'S FIFTH AVE. POULTRY MARKET
3025 W. Fifth Ave. NEvada 2-2536
Dėl pristatymo URMO-DETALE PREKYBA

Užsisakykite 'Draugą'

SPECIAL!

I Vakarų Zonas	I Ryčių Zonos
8 svarai Taukų	\$2.55
37 svarai Taukų	\$6.75
5 svarai grynos Kakavos	\$2.95
5 svarai geriausio Sokolado	\$4.30
5 svarai Degintos Kavos	\$4.95
40 sv. kvietinių miltų	\$3.50
10 sv. skalbimui muilo	\$2.85
20 sv. cukraus	\$2.35

VISOS PREKĖS APDRAUSTOS Mes jau pristatėme virš 100,000 paketų REIKALINGI AGENTAI

I Berlyną ir Rusų zoną:
200 Camel Cigarečių
2 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus \$7.95

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
2 West 20th Street
New York 11, N. Y.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ Skaudančių Žaizdų IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos nieži ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymo savybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taip pat nuo skaudžių niežėjimų. Jos taip pat pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA. SISI. Taip pat pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHLETIC'S FOOT, su \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskaitę money order!

LEGULO, Department D
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.
Perskaitykite "Draugą", duokite jį kitiems.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, košėjimą su šiomis slaptojo formuluėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žalių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, artrito bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 18 — (\$1.25) — Suraminanti ir skausmus mažinanti. Didelis palengvintinas kenčiantiems pilvo ulcerus.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 96 — (\$1.25) Vartojama ir rekomenduojama daugelio dėl nuostabių palengvintų Gall Bladder nesmeginio ir kepenų netvarkos.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 9 — (\$1.25) Daugelis vartotojų randa šią arbatą labai puikią esant kaip visokeriopam tikslui. Biterius ir apetito paskatintoja.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17 — (\$1.00) — GARSIOJI širdies Arbatą teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai lūosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE — (\$1.00) — duoda STREBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritės, sciatica, reumatizmo ir artrito, krūtinių, deginamų skaudėjimų ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų, staiga susigriežę oda ir tūli tūliškai šiluma. Švelnina ir atkinta kraujo apytaką, tokiu būdu išlaiko kūną susirinkusius muodus.

Atleikite arba atsiskaitę "money order". Gaunama geresnė aptiekose arba Wicboldt krautuvėse.

Z. G. STANIS COMPANY
Dept. D
2822 ARCHER AVE.
CHICAGO 8, ILL.

GALANDU PIRKLIS,
Žolę plaunamas mašinas. Parduodu mašiną langams gaminti. Taip pat atlieku įvairius remontus darbus, statau garažus, porčius, apkalu lentomis namus. **POVILAS ZAVADZIUS**
7125 So. Rockwell St., Tel. HEMLock 4-1169

Lietuvių Teatras "Atžalynas"
Vienintelis Pastatymas!
SEKMADIENĮ, KOVO MEN. 5-tą D.
EIGHTH STREET THEATRE
741 South Wabash Avenue

CLIFFORD ODETS

3 veiksmų, 4 paveikslų pjesė

Režisierius — JURGIS BLEKAITIS
Dailininkas — ALBINAS BIELSKIS

Bilietai \$1.00-2.00 Pradžią 7 val. vak.

Bilietai gaunami "DRAUGO", "NAUJIENŲ" ir "SANDAROS" Administracijose ir spektaklio dieną — Teatro kasoje nuo 5-tos valandos po pietų.

SOTUS ALKANAM PADEK! Per AID OVERSEAS, Inc.
2244 West 23rd Place Virginia 7-8893

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami.

Užsakydami išskiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys Nr. 1 — \$6.90
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. margarinas (1 kenuoto bekonas)
1 dėžutė (400 gr.) margarinas

Siuntinys Nr. 3 — \$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarinas
1 sv. kiaušienos mėsos

Siuntinys Nr. 4
A. 10 svary cukraus \$2.10
B. 20 svary cukraus \$3.95

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. baltų kviet. miltų \$2.60
B. 20 sv. kvietinių miltų \$3.40

Siuntinys Nr. 10 — \$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarinas
1 sv. degintos kavos
1 sv. sokolado

Siuntinys Nr. 12 — \$5.95
3 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaušinių taukų
3 sv. degintos kavos
3 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — \$5.80
3 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaušinių taukų
3 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaušienos mėsos
1 gabalėlis tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarinas
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
1/4 sv. cukraus
1 gabalėl. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — \$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. sokolado
14 oz. kondens. pieno
3 gabal. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. gryn. kiaušinių taukų — \$4.60
C. 15 sv. gryn. kiaušinių taukų — \$6.40
D. 37 sv. gryn. kiaušinių taukų — \$10.95

Siuntinys Nr. 26 — \$6.30
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 oza.) grynų kiauš. tauk.
2 sv. (be 2 oza.) margarinas
1/4 sv. arbatos

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. degintos kavos — \$5.50
B. 5 sv. deg. kavos — 5 skardinėse dėžutėse — \$5.50

Siuntinys Nr. 34 — \$5.80
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. degintos kavos
1 sv. 2 oza. sokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmelado
2 sv. (be 2 oza.) jautienos mėsos

Siuntinys Nr. 42 — \$6.95
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. sokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
1 sv. 2 oza. degintos kavos.

Siuntinys Nr. 62 — \$3.60
1 sv. 2 oza. kiaušinių taukų
2 sv. 3 oza. cukraus
2 sv. 3 oza. ryžių
1 sv. 2 oza. marmelado

Siuntinys Nr. 63 — \$9.95
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. pieno riebumo sūrio
2 sv. 3 oza. cukraus
2 sv. 3 oza. ryžių
2 sv. (be 3 oza.) kiaušinių taukų
2 sv. (be 3 oza.) margarinas
1 sv. kakavos
1 dėžutė (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 oza. arbatos
1/4 sv. sokolado

Siuntinys Nr. 69 — \$6.80
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 dėžutė (385 gr.) sviesto
1 dėž. (415 gr.) kiaušienos mėsos
2 sv. 3 oza. cukraus
1/4 sv. sokolado
4 oza. arbatos
2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 71 — \$5.20
2 sv. (be 2 oza.) jautienos mėsos
1 dėžutė margarinas (400 gr.)
1 dėžutė kakavos (228 gr.)
1 dėžutė kond. pieno (400 gr.)
2 dėžutės sardinkų
1 sv. degintos kavos
1 sv. ryžių
2 sv. kvietinių miltų
1/4 sv. sokolado

Siuntinys Nr. 73 — \$4.60
1 dėžutė (180 gr.) margarinas
1 sv. degintos kavos
3 oza. (100 gr.) sokolado
5 oza. (150 gr.) saldainių
2 sv. 3 oza. avižinių dribsnių
1 1/2 sv. kondensuoto pieno
1 sv. bičių medaus
1 dėžutė (288 gr.) kakavos
1 dėžutė sardinkų

Siuntinys Nr. 75 — \$6.25
2 sv. (be 2 oza.) rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 oza.) kiaušinių taukų
1 dėž. (400 gr.) kondens. pieno
1 dėžutė (400 gr.) margarinas
2 sv. ryžių
1 sv. degintos kavos
1/4 sv. sokolado
1 dėžutė (228 gr.) kakavos

Siuntinys Nr. 77 — \$6.90
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. (be 3 oza.) kiaušinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. sokolado
1 sv. ryžių
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 80 — \$4.60
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 oza.) kiaušinių taukų
2 sv. (be 2 oza.) margarinas

Siuntinys Nr. 90 — \$5.00
1 sv. 2 oza. kiaušinių taukų
1 sv. 2 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. dešros
1 sv. 2 oza. sūrio
1 sv. 2 oza. degintos kavos
1 sv. 2 oza. ryžių

Siuntinys Nr. 93 — \$6.95
5 sv. kiaušinių taukų
5 sv. degintos kavos.

Siuntinys Nr. 94
A. 5,5 sv. sokolado — \$4.60
B. 8 sv. bičių medaus — \$4.80
C. 5 sv. kakavos — \$3.40
D. 10 sv. ryžių — \$3.80
E. 10 sv. džiovintų slyvų — \$3.60
1, 5,5 sv. margarinas — \$3.60

District Savings

SAUGI IR PELNINGA VIETA Taupymui

Valdžia Apdraudžia Taupymo Sąskaitas

Kiekviena taupymo sąskaita yra U. S. Valdžios agentūros apdrausta iki \$5,000.00. Taupyti galite kiek tik norite ir kada norite.

PELNINGAS DIVIDENDAS

Jūsų doleriai čia pakinkomi į darbą ir neša jums pelningą dividendą, kuris išmokamas kas šeši mėnesiai.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 So. Halsted Street
Phone: CAIumet 5-4118
Jos. M. Mazzeris, Secretary

LIETUVIŠKOS KNYGOS RĖMĖJAI

Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija kviečia į talką lietuviškas knygas leisti. Jos pirmosios išleistos knygos "Istoriniai Padavimai", kurias spaudai paruošė Dr. J. Balyš, mielai sutikta skaitytojų. Be Lietuviškos Knygos Rėmėjų ją išigijo apie 500 žmonių.

Antroji baigiama rinkti knyga A. Gervydžio. "Už Spygliuotų Vėlių" turės per 200 puslapių ir jau spaudai paruošta prof. St. Kotulpašio knyga — žavusis "Nemunas" bus per 300 puslapių. Pavasarį ar vasaros pradžioje išeis iš spaudos prof. A. Valčiulio naujų novelių rinkinys. Ir daugiau knygų šiemet galėsime išleisti, jei tik Jūs paremsite visą šį darbą, stodami metiniais ar amžiniais Lietuviškos Knygos Rėmėjais. Metiniai moka \$5.00, o amžini, t.y. dešimčiai metų, \$50.00. Kas metį gaus naujų lietuviškų knygų už \$7.50. Duokles ir aukas siųskite:

REV. C. A. MATULAITIS
2334 So. Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois

BARANSKI VALYKLA IR DAŽYKLA
2-3 DIENŲ PATARNAVIMAS
1441 Portland Avenue (Kitą pusę šv. Juozapo parapijos bažnyčios)
Uykai priimame ir pristatome — TEL. — C. H. 7417
FRANK BARANSKI, Savininkas

LIETUVIŲ DAILININKŲ PLANAI

Organizuoja Lietuvių Meno Galeriją. — Dideli inž. Vizgirdos darbai.

Lietuvių Dailės institutas per dvejus metus sėkmingai veikęs Vokietijoje įrodė, kad jo organizuotas darbas atnešė vaisių.

Pradėjęs lietuvių dailės popularizavimo darbą Vokietijoje 1947 metais, šiandien savo veiklą plečia visuose kontinentuose (J.A.V., Kanadoje, Australijoje ir Europoje). Šiuo metu Jungt. Amerikos Valstybėse įsikūrę didesnė dalis šios kultūrinės organizacijos narių ir čia bus perkeltas Lietuvių Dailės Instituto centras.

Lietuvių D. I-to tikslas yra tirti, ugdyti ir remti lietuvių meną. Tam tikslui L. D. Instituto renka:

a) Lietuvių dailės rinkinius organizuojamai Lietuvių Meno Galerijai, kurios pradžia sudaro virš 100 kūrinių, pačių L. D. I-to narių suaukotų dar gyvenant Vokietijoje. b) Leidžiamą leidinius, liečiančius lietuvių meną ir dailę. Dėl lėšų stokos šis svarbus darbas sutinka daug sunkumų. Šį uždavinį iki šiol atliko L. D. I-to garbės rėmėjas inž. arch. T. J. Vizgirda, išleisdamas tos sritys knygas, iš kurių 3 yra L. D. I-to narių darbai (prof. J. Baltrušaičio "Lithuanian Folk Art", dail. Viktoro Petravičiaus monografija, dail. Vaelevo Rato-Rataskio "The Twelve Ravens", "Lithuanian Art in Exile") ir paskyręs didžiausią L. D. Instituto pašalpą 5000 DM (kas sudaro apie \$1000). c) Lietuvių dailės ir architektūros informacinę medžiagą, kurie pagyvins L. D. I-to veiklą.

L. D. Instituto savo lėšas skiria: a) dailės kūrinių premijavimui, b) dailės kūrinių perkimui, c) parodų rengimui, d) leidinių leidimui, e) pašalpoms, skirtoms remti lietuvių menininkus, f) stipendijoms, skiriamoms aukštojoje dailės ir taikomosios dailės mokyklose studijuojantiems, g) lietuvių dailės mokyklų, studijų ir kursų išlaikymui ir rėmimui.

Lietuvių Dailės instituto veiklą rėmė ir daug padėjo skirdamas sumas L. D. I-to premijoms už geriausius tremtyje sukurtus kūrinius VLIK-as ir tremtinių spauda (Žiburių) red. Vitėnas, "Minties" red. Vasaitis, "Mūsų

Kelio" red. Penikas, "Lietuvių Žodžio" red. Kardelis, L. Bendruomenės pirmininkas P. Gaučys, Kazakevičius ir kt.). L. D. I-to veikloje aktyviai dalyvavo: Nyka-Niliūnas, B. Jemelienė, H. Nagys, Biekaitis, M. Katiliškis, M. Žakevičienė, Germanavičius, Docius, Docienė, Akstinas ir kiti kultūrininkai.

Lietuviai Dailininkai Kolumbijoje

Žinomas Lietuvoje tapytojas, realistas ir tremtyje išgarsėjęs stilingais medžio drožinėtais kūrėjais dailininkas *Kulvietis* gyvena Bogotoje. Vienoje baldų dirbtuvėje dirba meniškų inkrustacijų darbus. Atliekamu laiku dailininkas tapo naujus paveikslus, ruošdamasis parodai.

Dailininkas *Penčyla*, žinomas mūsų šaržistas, atvykęs į Kolumbiją piešia savo originalius šaržus ir kit. Jis turi gana didelę šaržų kolekciją. Savo kūriniams gražiai dekoravo lietuvių klubo patalpas. Dabar taip pat piešia daugybę naujų paveikslų.

Dailininkas *Bagdonas*, apsigyvenęs irgi Bogotoje, taip pat aoliai ruošia lietuvių meno parodai Bogotoje, kuri vėliau bus perkelta į Medelliną.

PLATINKITE "DRAUGA"

NELAUKITE — Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies, namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonių.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKay, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043

Telefonas CENTRAL 6-5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUBMERMAN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

GERIAUSIAS DARBO ATLIKIMAS
PUKIAUSI METODAI
PILNAS PRIZICIRJIMAS
Pasaukite
SODERBERG
Plumbing & Heating
Contractors
Chicago Heights
1926 CHICAGO ROAD Chicago Heights, Ill.

Klausykite ką sako VIENINTELĖ LIETUVIŲ

MARGUTIS IS STOTIES

RADIO PROGRAMA
Isteigė komp. Antanas Vanagaitis. Jo darbą tęsia L. Vanagaitienė
Transliuojama KASDIEN 18 m.

8 PROGRAMOS SAVAITĖJE:
Kiekvieną vakarą ... 9:30 val.
Sekmadieniais ... 1:00 val. p.p.
Ketvirtadieniais
Extra Programa ... 7 iki 8 v.v.

Kasdien pasaulinės ir vietinės žinios. — Įvairūs įvykiai Lietuviškame gyvenime. — Biznio firmų pranešimai. — Lietuviška muzika — dainos. — Paskaitos. Visais reikalais kreipkitės:

6755 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — GROvehill 6-2242

Teisingas ir Atsakomingas
Pajamų Taksų Patarnavimas
suteikiamas per
OBARTUCH AND CO.
PER PRAEITUS 20 METŲ

2123 West Cermak Rd. Chicago, Illinois
Telefonas: VIRGINIA 7-6475

WANTED APTS. AND KITCHENETTES
For our selected clientele. Prompt service at no charge to landlords.
DAVID REALTY CO.
6305 S. Harvard Wentworth 6-2900
Available now furnished apts. in all parts of the city. Chicago's finest Rental Service.
DAVID REALTY CO.
6305 S. Harvard Wentworth 6-2900

THE KEDZIE CLEANERS & DYERS
KOSTUMŲ SUPROJIMAI
RELAUKIANČI
Kopūris Ivalomios ir Suturmuojamos. Prisipinas nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. 30 metų sluvė patirtimas.
Christ Soter, Savininkas.
2550 S. Kedzie. Bishop 7-1927

Dėmesio, Motoristai!
ELM COLLISION SERVICE
Tegul
Prizidūri Jūsų Automobilų Body ir Fender Darbus ir Nudažymą.
24 val. patarnavimas
8330 SOUTH PARK AVE.
HUDSON 8-7077
Paul Horvat—John Nozar, sav.

Gudrūs Motoristai skuba į
WENTWORTH GARAGE
RAY KUBACKI, vedėjas
• PLOVIMUI
• IŠTEPIMUI
• ALYVOS PAKETIMUI
MOTORO SUTVARKYMAS
AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS ir SIMONIZING.
Darbą atliekame per Naktį.
Garantuojame, kad būsite patenkinti.
Telefonas
ENG. 4-1252
6633 WENTWORTH AVE.

Dėmesio,
Nuosavybių Savininkai!
Susitarkime tiesioginiai be tarpininkų in sutaukykite pinigų. Padarome kambarius viškose ir sklepuose. Atliekame įvairius pataisymo darbus, gonkos, garažai, ir t. t. Dykal apskaičiavimai — Lengvi išimokėjimai. Vaziuogame visur.
JOHNSON & ANDERSON
Contractors
Šaukit Columbus 1-2736

Zemlausios Kainos
Seklaus ir Gilaus Šulinio Vandens Sistemos Įvedimas
PUMPOS
Elektrinės, Rankinės ir "Sump" įvedimas ir Pataisymas. Nebrangios kainos. Darbas garantuotas. Pasaukite mus greitai patarnavimui NORTHBROOK 267-W-1 po 5 val. vak. **RICHARD SCHMIDT**

Pasaukite mus Pilniems apskaičiavimams Jungimui Septe Tank'o, Išvalymui "catch basin". Visokios rūšies kanalizacijos darbai ir pataisymai. Aptarnaujame apylinkę. Nebrangios kainos.
Pasaukite: — Hinsdale 1757

DEAN'S AUTO SERVICE
Motoro sutvarkymai ir elektros darbai. Geriausias mašinos sutvarkymui, leiskite mūsų meCHANIKAM apžiūrėti jūsų automobilą. Išimokėjimai. Tarpai Body ir Fender Pataisymai
PRIEMAMOS KAINOS
10858 Michigan Ave.
WATERfall 8-1310
Atdara Seštadi, iki 5 val. vak.

Kepykla Pardavimui
Svari dirbtuvė. Pulkus įerngimas. Gera progą vedusiai porai. Gera sūrtis. Nebrangi nuoma. Įkainuota greitai pardavimui. Pardavimo prieštis — persunkiu vienam. 1751 W. 79th St. Tel. TRIangle 4-6488

CORSET SHOP
Established 26 years. Good south-west location. Living quarters. Reasonable rent. Wonderful opportunity for right party. Priced for quick sale due to illness. DORchester 3-4996 or Midway 3-9404 after 5 P. M.

RESORT PROPERTY on Diamond Lake, nr. Cassopolis, Mich. Knotty Pine Interior. Complete Tile floor thru out, completely insulated, steel double sink, stove, refrig., garage, beautifully landscaped. Oil Heat. Reasonably priced for sale by Owner. Phone Hilltop 5-4067.

MOTOR CLUB **BONDED** **AUTO**
Chicago **SERVICE** **ILL. MOTOR CLUB**
Station 27 **STATION 54**
DĖMESIO, MOTORISTAI! AUTOMOBILIŲ PATAISYMO DARBAI ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS
LOCKWOOD BROS.
AUTO REBUILDERS
Guaranteed Parts and Labor
PAUL T. LOCKWOOD, Owner
1325 WEST 31st. STREET YARDS 7-0024-5

Paskolos ant Pirmųjų Morgičių
Už Žemą Nuosimtį,
Mažais Mėnesiniais Atmokėjimais
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association
Chartered and Supervised by the U. S. Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—VIRGINIA 7-7747

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telefonas CEDarcrest 3-6335

Kad užtikrinti sau geriausį muzikos pagrindą, išmokykite groti akordeonu pas
RONALD HANELL'S MAYFAIR MUSIC SCHOOL

RITA CSOLKOVITS, Mayfair Student
Pradedantieji dykal gali pasinaudoti akordeonu namuose. Dėl platesnių informacijų paskambinkite arba aplankykite mūsų raštine.
MAYFAIR MUSIC SCHOOL
4782 N. Elston Ave.
CHICAGO 30, ILL.
SPRING 7-5121

Nepageldaujami Plaukai PANAIKINAMI!
Leiskite specialistui panaikinti plaukus. Moderniškas diathermy metodas yra švelnus, saugus ir greitas. Gydytojų patarimas būdas. Rezultatai garantuoti.
OFISAS Atleikite privatumą namų pastatimui.
Tel. DEarborn 2-7321
MADAME ALYCE
108 N. State St. Room 836

LICHTERMAN & ARENDS CLEANERS
A & A
6 val. patarnavimas. Mes patys atliekame valymo darbus. 3449-51 W. 16th St. Rockwell 2-4720. Mes paimeime ir pristatome. Mūsų kraituvės: 3532 W. Roosevelt Rd. 1659 S. Hamlin Ave.

DĖMESIO CHRYSLER — DE SOTO DODGE — PLYMOUTH MASINŲ SAVININKAI!
Ar jūs esate nepatenkintas patalymo darbas? Analiysa (tune-up) už tikrai \$4.95. Stabdžiai pertaisomi už \$16.50. Ekspertai atlieka patalymo darbus ant "ignition, carburetor, starter" ir kitų darbų. Vartojamos geriausios dalys.

MEL CARCER IGNITION & CARBURETOR SERVICE
8450 MARYLAND AVE (užpak.) TRIangle 4-4947
Atdara Seštadi. ir Sekmad. iki 1 val.

INCOME TAX Patarnavimas
BIZNIERIAMS IR PAVIENIAMS
Raštinė atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6:30 val. vak.
A. SALDUKAS
4038 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-6719

LIQDĖSIO VALANDOJ
Sankite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
4845 So. Western Ave. 3319 Lithuanica Ave.
PROspect 6-0099 YARDS 7-1138—7-1139
Tamsa laisvą gyvena kitose miesto dalyse gyvena koplyčią arčiau Jūsų namų

NULICDIMO VALANDOJE KREIPKITES PRIE ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŲSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNMALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GROvehill 6-0142
Mūsų patarnavimas yra geritas, mandagus ir jūsų finansiskam stoviuvi prieinamas.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIRECTORIŲ ASOCIACIOS

Mes turime koplyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuoju patarnaujame.

LACHAWICZ IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Phone: VIRginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN PULLman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEEley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OLYmpis 1003

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YARds 7-1911

LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone YARDS 7-4908

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 West 46th Street YARDS 7-0781

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YARDS 7-1741—7-1742
4330-34 South California Avenue
Tel. LAfayette 3-0727
TRYs MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
RADIO PROGRAMAI IS STOTIES W G E S
(1390 kilocycles)
Leidžiama kas šeštadienį nuo 9:15 iki 9:30 val. ryto

Chicago's Leading Style Specialists
Honey Lou
Bridal Gowns
one of the most famous selections of the bride's wear.
\$39.95 to \$169.95
Bridesmaid Gowns
\$24.95 to \$45.00
VELLS from \$19.95
Illustrated gown in French Imported Lace and Satin
6456
Open Monday and Thurs. Eves. 'til 10

BOILERŲ PATAISYMAS
Apšildymo priemonės—stokeriai, pečiai ir kiti reikmenys.
L. BRUNNER & SON
Įvedimas stokerių ir apšildymo. 9135 Exchange Ave. REgent 4-4700

DĖMESIO, SEIMININKAI!
Užsakykite užuolaidas langams už žemą kainą.
Pilno arba aliuminijaus spalvų pasirinkimas. Tuoju pristatome. Mes aptarnaujame miestą ir priemiestį.
Columbus 1-2489 arba OLYmpic 9600-M vakarais

Mokame Aukščiausias Kainas, už vartotus baldus. Parduodame už žemiausią kainą mieste. Kilimai 9x12 dydžio \$18.95 vertės, parduodami už \$14.00
Visuomet pirkite pas
BUNES BROS. FURNITURE
2122-24 W. Madison MOUroe 6-2320

MEREZKOVSKIS

APIE SV. RASTĄ

Savo knygoje "Jėzus Nepažįstamasis" garsusis autorius rašo:

"Aš jį skaičiau kiekvieną dieną, ir skaitysiu, kol mano akys tarnaš. Ar tai saulės šviesoje, ar prie lempos, šviesią dieną ir nakties glūdimuose; laimėje ar sielvarte; sveikas būdamas ar ligos patale; tikėjimo ramioje ar abejonių audros, dvasios pakilime ar depresijoje. Kiekvieną sykį aš randu jame vis ką nors naują, nepatirtą, ir žinau, kad niekada aš pilnai jo gelmių nepasieksiu.

"Mano knygos puslapių paauksavimas nubluko, lapai pagelto, odinis viršelis apdrisko ir nugarėlė atkrito. Kai kurie lapai neblaikosi, turėčiau duoti jį per risti, tačiau to nedarau, bijodamas nors kelioms dienoms netekti Dievo žodžio. Ką man įdėti į karsą? — Sv. Rastą. Su knimi rankoje aš kelsiuosi! — Su Sv. Rastu. Ką gero aš padariau ant žemės? — Skačiau Sv. Rastą."

Atrado Gutenbergą

Biblijos Nuotrupas

Dr. L. Pralle, Fuldos vyskupo (Vokietijoje) sekretorius, žinomas savo meno istorijos studijomis, vyskupijos bibliotekoje atrado gerai išsaugotą pilną puslapį ant pergamento atspausdintą Gutenbergą Sventoją Raštą. Tas pergamentas buvo panaudotas vieno akto (iš XVII šimt. mečio) įrašimui. Tos pirmosios Gutenbergą knygos buvo spausdintos prieš 500 metų.

Stambus Straipsnis Apie Mūsų Papročius Vokiškai

Stockholme švedų leidžiamas tautotyroso žurnalas *Folk-Liv* XII—XIII tome atspausdino stambų dr. J. Balbo straipsnį vokiškai kalba: "Lituanische Volksbrauche." Ten nagrinėjami lietuviški papročiai, susiję su žemės, duonos ir ugnies gerbimu, kalbama apie šeimą ir bendruomenę, krikščiny, vestuvių ir laidotuvių papročius, apie darbą (talkas, sėją ir pjūtį), pagaliau apie metines šventes (Užgavėnės ir Joninės). Paduota daug naujos medžiagos ir padaryta išvadų bei palyginimų. Straipsnis užima 30 didelio formato puslapių.

Studijuoja Sventąją

Kristaus Drobulę

Sudaryta Sv. Drobulės Sąjunga, kuri savo uždavinį pasiskyrusi skleisti informaciją apie mūsų fotografini atspaudą, užsilaikę drobule, į kurią buvo suspaustos Kristaus kūnas. Ši drobulė dabar yra Turine. Apie ją yra parašytos eilės mokslinių knygų studijos. Dar 1896 metais buvo sudaryta speciali mokslinių komisija, kurios sudėtinė joje ir nepriklausantieji prie Katalikų Bažnyčios. Ji padarė nuodugnią studiją, kurias patikė Prancūzų Mokslų Akademijai. Mokslinių komisijos nariai patvirtino, kad ženkli drobulė nuostabi sutampa su Kristaus kūno istorija.

Mylėti tai nereikia žiūrėti vienas į antrą, tai reikia abiem žiūrėti ta pačia kryptimi.

—S. Erupory dėjote?

Išgelbėta Nuo Saužudybės,

Pateko Pas Raupsuotus

Japonijoje, Gotemba raupsuotųjų kolonijoje pagaminta film, kurios vyriausioji herojė yra gailėstingoji sesuo, čionai atsiųsta pati kaip pacientė prieš 28 metus. Jausdamasi serganti nepagydoma raupų liga, iš pradžių ji norėjo nusižudyti. Ją išgelbėjo kun. Lezey, atskleidamas jai naujus gyvenimo idealus katalikybėje, kurią ji priėmė. Trejus metus ji išgyveno su raupsuotaisiais, kol buvo atrasta, kad jos liga nėra tikrai raupsai. Jai buvo duota laisvė išvykti, tačiau dabar ji pasiryžo pašvęsti likusį savo gyvenimą raupsuotųjų tarnybai.

Ta naujai pagamintoji film vadinasi "Diena raupsuotųjų kolonijoje". Čia pavaizduojamas jų kasdieninis gyvenimas, gydymas, poilsis, religinis veikimas. Dalis filmos yra pačių raupsuotųjų suvaidinta.

Vasyliūnas Koncertuoja

Zinomo mūsų smuikininko *Lidioriaus Vasyliūno* emigracijos reikalai vėl suklūvo, ir jis šiuo metu lanko pasilikusius stovyklose mūsų tautiečius, ruošdamas tikrai puikius smuiko koncertus. Vasario 18 d. savo atsilankymu labai nudžiugino Heilbrono santonijoje gulinius mūsų tautiečius. Koncerte gausiai dalyvaavo įvairių tautybių ligonys.

Pirmoji Pietų Afrikos Filma

Pietų Afrikos Sąjunga, turinti 10 milijonų gyventojų, pagaminė pirmąją savo filmą — vadinimą. Jos vardas: "Džimis atvyksta į Johannesburgą". Režisierius ir savininkas jį suko beveik vieni patys, neturėdami tam specialiai įrengtos studijos.

Viena Portugalijos Filma

Lisabonoje suplanuota padaryti filmą iš žinomo geradorio, vargšų ir ligonių globėjo kun. Pr. Da Cruz gyvenimo. Jisai mirė, turėdamas 89 m. amžiaus; jo kanonizacijos byla greit bus pradėta Romoje.

LINKSMIAU

PAS DENTISTĄ

Kartą dentistas aštrokai susibarė su žmona. Kai atėjo į kabinetą, pacientas jį paklausė: — Jūs esate susijaudinęs. Ar bijamas tokiam stovyje galėsite ištraukti man dantį.

— Oho! Ne tik dantį, bet visą žuoną galėčiau nuimti.

BAISIAI RAMU

Sesuo psichiatrinę ligoninę pastebėjo, kad vienas pacientas, atėjęs prie sienos pridėjęs, labai atidžiai klausėsi. Pacientas, piršta pakėlęs, išėjo netrukdyti tylos. Paskui davė jai ženklą atėiti ir tarė:

— Klausykite!

Sesuo valandėlę pasiklausė ir atsakė:

— Nieko negirdžiu.

— Ir aš ne, — atsakė pacientas. — Ir taip buvo visą dieną!

NEMELUOK!

— Jadze, kai aš buvau tavo amžiaus, nemeidavau!

— O nuo kada mamytė pra-

AMERIKIEČIŲ JUOKAS

Traukinėiose Amerikoje keleiviams yra viena klasė Europoje yra net trys. Todėl amerikiečiai juokdamiesi iš Europos tautos pasakoją, kad amerikiečiai, atėję tikimiečius stovyje, sako:

— Prašau bilietą.

— Antroje klasėje.

— Malonėkite bilietą.

Pirmoje klasėje labai mandagiai ir su atsiprašymu.

— Atsiprašau tamstą, gal galėsite man bilietą.

— DARBŲ REIKESKANT

Į didelius verslo namus pakambino įėjimas vyras, teiriamasis dėl darbo, kurio ten buvo siūloma.

— Bet tamsta pasivėlavai, — atsakė vedėjas. — Mes jau turime per tūkstantį prašymų!

Prašytojas vaandėlę pagaltavo.

— Gerai, — sakė jis toliau, — ar negalėtumėte manęs priimti prašymams skirstyti?

ISMOKO!

— Kai aš, Onute, būsiu didelis, aš stengsiuosi uždirbti tiek daug pinigų, kiek tėveis.

— O kai aš būsiu didelė, aš stengsiuosi tiek daug išleisti, kaip mamytė.

TELEVIZIJA

Šešerių metų vaikas klausia savo nelabai pasiturintį tėvą:

— Tėveli, kas tai yra televizija?

— Vaike, žinok kartą ant visados: tai aparatas, kuris pafengvina tinginivimą.

GERIAUSIA PIRKTI

NAMAMS RALDUS

— IR —

LIETUVIŲ BENDROVĖS

PROGRESS

KRAUTŲVIŲ

SALYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, RADIO APARATAI, PIRMAI, LOVOS ir Vaikų SALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas

MAZIAUSIOS KAINOS

Baldai Padaromi

Pagal Užsakymą

Iš geriausio Išmokėjimo

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 S. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.

CHICAGO ILL.

Tel. Lafayette 3-3171

Antradieniais 7:30 val. vakare iš stoties VGES

Leidžiama Lietuvos radio programai

INCOME TAKSUS

VALSTIJOS REGISTRUOTAS

AUDITORIUS

PILDO

J. P. VARKALA

2401 West 63rd St.

Phone WALBROOK 5-7711

SV. ANTANO GARBEI

Kovo-March 14, 1950

Lietuvos Pranciškonų

SV. ANTANO VIENUOLYNĖ

Kennebunk Port, Maine

Prasideda

Iškilmingos 13-kos Antradienių Pamaldos,

kurios baigsis birželio 4—13 d.

Šv. Antano Mišių Novena.

Už visus Šv. Antano 13-kos Antradienių Pamaldų ir Novenos dalyvius bus laikomos

Kas Antradienį:

7 A. M. — IŠKILMINGOS SV. MIŠIOS.
7 P. M. — IŠKILMINGOS PAMALDOS PRIE IŠSTATYTO SVENC. SAKRAMENTO.

Pamaldų metu bus skaitomos prisijusios intencijos, kuriomis Pranciškonai melsis.

Visus Šv. Antano Mylėtojus Kviečiame

Jungtis su Pranciškais maldos, šv. Komunijoje ir šv. Mišiose, kad per didžiojo Stebukladario Šv. Antano užtarimą išprašius iš Dievo:

TEISINGOS TAIKOS!

NEPRIKLAUSOMYBĖS LIETUVAI!

KIEKVIENAM RUPESČIŲ VALANDOJE REIKALINGOS PAGALBOS!

Si quæris miracula... Jei ieškai stebuklų, kreipkis į Šv. Antaną.

Iki Kovo 16 d. prašome prisijusti savo ypatingas intencijas sekančių adresu:

FRANCISCAN FATHERS

Kennebunk Port, Maine.

Harry's Electric & Gas

WELDING

- Aluminum and Die Cast Welding
- Radiators Repaired

4751 GRAND AVENUE

National 2-9330

JOHN A. ZIMMERMANN

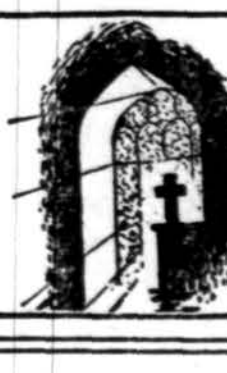
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

9108-10 COTTAGE GROVE AVENUE

MODERNISKA KOPLYCIA

Draugiškas, Simpatiškas Patarnavimas

Tel. TRIangle 4-1221

MODEL HOME 345 Schubert St., Palatine

\$550.00 IMOKEJIMAS Veteranams.
\$2,050.00 IMOKEJIMAS ne veteranams

NAUJI 4½ KAMBARIŲ NAMAI

Didelis langas — Automatinis 50 pėdų lotas — Nėdėli mo-
apšildymas, 18x12 Sallonas, keičiai. Netoli mokyklų ir
14½x12 Master Miegamas, gero susisiekimo

Atdara dabar apžiūrėjimui — Seštad. ir Sekmdieniais

PALATINE HOMES, INC.

Tel. --- Financial 6-1966

ATTENTION, PROPERTY OWNERS

SILVER-LITE EXTRUDED

ALUMINUM

COMBINATION WINDOWS

SELF STORING — BOTH STYLES

Langų skalbių padauginkite iš \$19.95 ir ganta \$19.95

suma bus jūsų kaina.

PAVYZDŽIUI: 10 langų kaina būtų \$199.50

F.H.A. — 26 Mėn. Be Įmokėjimo

Užsakymai laikais ar telefonu tuojau išpildomi.

B & M MANUFACTURING COMPANY

416 STATE STREET, HAMMOND, INDIANA

RUSSELL 8160

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai

A. ACE SHEET METAL WORKS

Gutters, Downspouts, Furnace'o pataisymo darbai, Naujų

Furnace'ų įjungimas, Radiatorių Dangteliai,

Stogų Dengimas ir Sidings.

JEI TAI YRA PADAROMA IŠ SHEET METAL — MES TAI ATLIKAME

510 S. Wesley Ave. Village 8-2820

ATIDARYMAS

COBURN'S — 4845 West Chicago Avenue

Ekspertai įjungia ir pataisymo darbus atlieka ant įvairiausių

rūšių TV ir radijo aparatų

Darbas garantuotas sutartyje. Mes važiuojame ir į priemiesčius.

Tel. ESTebrook 8-0909

Valandos: Kasdien nuo 8:30 iki 9 val. Seštad. — iki 5:30 val.

Get 115 chicks for the price of 100

Green's "Huskies"

	St. Hat.	Pullets	Ckris
White & Brown Leghorns	\$10.90	\$22.80	\$2.90
Austra Whites	11.90	24.80	2.90
White Rocks, Wh. Wym., Hamps. & R. I. Reds.	11.90	16.90	2.90
Barred & Buff Rocks & Black Australorps	13.40	18.40	12.40

Add 2c per chick to above price for Grade AA and 5c for Grade AAA. We send you 115 chicks with each order of 100 Grade AAA. Also, hatch other breeds. — Write for Complete Price List and Circular.

G. M. Green's Hatchery & Poultry Farm

DEPT. 28, CARLYLE, ILL.

DEMESIO, NUOSAVYBIŲ SAVININKAI!

RUPINATES APIE ANGLIS?

JUNGKITE ALYVOS ŠILUMĄ

Mes skelbiame GUN TYPE OIL BURNER

Ijungtas galutinai su

\$289.50

DIKAI APSKAIČIUOJAME

24 Val. Patarnavimas

A. S. A. ENGINEERING CO.

3314 N. HARLEM AVENUE

TUxedo 9-2772

Užmiesčio Tel. Stanley 7091

Gerb. Lietuvos Istorijos Prenumeratoriai,

Lietuvos istorijos spausdinimo darbai sparčiai eina pirmyn. Naujiems prenumeratoriams užsakyti LIETUVOS ISTORIJA dar nevelu. Prenumeratorių parama įgalina spartinti baigiamuosius veikalo darbus. Todėl tuojau pat siųskite PATRIA skyriui Amerikoje prenumeratą \$3.30.

Ta pačia proga pranešame, kad papildomai gauta:

K. Bradūnas, VILNIAUS VARPAI	\$1.00
L. Dambriūnas, LIETUVŲ KALBOS SINTAKSĖ	\$1.20
VI. Jakubėnas, PASAKA (gaidos piano solo)	\$0.75
VI. Jakubėnas — PINKIOS LIADIES DAINOS	\$0.75

Su pagalba,

PATRIA

45 St. Johns Place,

STAMFORD, Connecticut

PRANEŠIMAS

Persikėlė Income Tax Ofisas

Iš 3508 S. Halsted St. į 1409 W. 18th St.

Išpildomi pajamų mokesčiai bišlams, namų savininkams, profesionalams ir fabriky darbininkams taip, kad sutaptus pinigų.

SOUTH CENTRAL TAX SERVICE

1409 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

WALTER A. DOMKUS, Telefonas HA 1-3511

JOHN C. RODEK, Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS

PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES

NAMAMS REIKMENIS. — GERAS PASIRINKIMAS

Stogams Reikmenys — Insuliotų Plytų-Išvaldos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materialo — Maltavos — Varnišo — Enamello — Geležinių Namams Reikmenų Hardware — Pleistero — Cemento — Sruų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materialo — Sturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykių. Pasiteiraukite!

CARR MOODY LUMBER CO.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI

STASYS LITWINAS, Prez.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 2-1272

VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.

Seštad. — 8 val. iki 3 val. popiet.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimtį

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome

ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 mil.

U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO'S STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois

TELEFONAS: VIRGINIA